

अग्रगलेख

खरीखरी..

कुठे हरवली माझी मराठी

मराठ्यांनी आणि मराठी भाषेने एकेकाळी केलेली देदीप्यमान कामगिरी देशाच्या इतिहासात सुवर्ण अक्षरात नोंदली गेलेली आहे. आम्ही गेले दोन दिवस मराठीची महानता, महत्ता, मराठी बाणा आणि मराठी अस्मिता यावर सहृदयतेने लिहिलेले आहे. आता आज माझी मराठी कुठे हरवली आहे. त्याचा शोध घेणे महत्वाचे आहे. ज्या ज्या उर्तुंग प्रतिभेच्या महनीय व्यक्तींनी महाराष्ट्राची पताका उंच उंच नेलेली आहे. त्या सर्वांनी आपले शिक्षण माय मराठीतच केले होते. हे मुद्दाम नमूद करावेसे वाटते. मग त्यामध्ये चिंतामणराव देशमुख असोत, जयंत नारळीकर असोत किंवा ताज गुपला वेगळा दर्जा मिळवून देणारे केरकर असोत. ही सर्व मंडळी महाराष्ट्रासाठी ललामभूत आहेत. आम्ही मुद्दाम मराठी साहित्यातील दिग्गजांचे नाव घेतलेले नाही. अशा आपल्या मराठीला आणखी कुठे कुठे शोधावे लागेल. हा आमच्या पुढील यक्षप्रश्न आहे. मराठी भाषेत विज्ञानाचे शिक्षण द्यावे, कायद्याचे शिक्षण द्यावे. इंजिनियरिंगचे शिक्षण द्यावे, वैद्यकीय शिक्षण द्यावे. असा मनोदय पाच-पन्नास वर्षांपूर्वी अनेक दिग्गजांनी व्यक्त केला होता. आजची परिस्थिती पाहिली तर काय नजरेला पडते. आज मराठी भाषेला जणू काय ती परकीय भाषाच आहे. अशा रीतीने अनेक मराठी घरात पाहिले जाते. आपला मुलगा किंवा मुलगी पहिलीपासून इंग्रजी माध्यमातून शिकावेत. हे केवळ मुंबई, पुण्यातील उच्चवर्गीयांचे स्वप्न राहिलेले नाही. तर आता लहानशा खेड्या-पाड्यामधूनही इंग्रजी माध्यमाच्या शाळा भराभर प्रकट होत आहेत. किंबहुना त्या भूखण्णप्रमाणे उगवत आहेत आणि त्याच शाळांचे संचालक या उद्योगाला नफ्याचा उद्योग म्हणत आहेत. मुलांनी मराठीत शिकावे. म्हणून कर्मवीर भाऊराव पाटील, डॉक्टर पंजाबराव देशमुख, डॉक्टर बापूजी साळुंखे यांच्यासारख्या महानुभावानी मराठी भाषेच्या शाळा सुरू केल्या. आता बदलत्या ऋतुमानानुसार या शाळांमध्येही परकीय भाषेप्रमाणे मराठीला बऱ्याच ठिकाणी स्थान नाही. तिथेही इंग्रजीचे आक्रमण झालेले आहे. आम्ही वारंवार हे म्हटले आहे की, आम्ही कुठल्याही भाषेच्या विरोधात नाही. मग ती इंग्रजी असो काय किंवा हिंदी असो काय. आम्ही कोणाच्याही विरोधात नाही आणि त्यांचा द्वेष करण्याचे कारणच नाही. पण तुम्हाला आता माझ्या महाराष्ट्रातील शाळांमध्ये मराठीत शिकणारी मुले शोधावी लागत असतील. तर यासारखी दुसरी लाजिरवाणी गोष्ट कोणतीही नाही. मराठीचे प्राचीन साहित्य, मध्ययुगीन साहित्य आणि अवाचीन साहित्य याची तुलना केली. तर आपले आजचे मराठी साहित्य आम्हाला आपले म्हणजेच आपल्या मराठीचे साहित्य का वाटत नाही. हा आमच्या समोरील मूळ प्रश्न आहे. इंग्रज आले. त्यांनी राज्य केले आणि इंग्रजांची सत्ता गेली. त्यांनी जेवढा इंग्रजीचा प्रचार-प्रसार केला नाही. तेवढा प्रचार आणि प्रसार आमचे इंग्रजाळलेले मराठीजन करीत आहेत. ही अत्यंत खेदाची गोष्ट नाही काय. महाराष्ट्रातील दुकानांवर मराठी फलक लिहिले पाहिजेत. असा कायदा आहे. त्यामुळे हत्तीसारखी इंग्रजी अक्षरे आणि उंदरासारखी मराठी अक्षरे लिहून आपले दुकानदार कायदा पाळतात. आपल्या हाती जो मोबाईल आला आहे. तो सुरुवातीला महागडा होता. तेव्हा घरात एखादा किंवा दुसरा मोबाईल असायचा. आता मोबाईलवर दरमहा २०० ते ३०० रुपये खर्च की केले की, तुम्हाला वाटेल तेवढे बघता किंवा बोलता येते. मोबाईल प्रेमी जनांमध्ये मराठी भाषाही मोबाईली झाली आहे. आम्हाला आता मराठीचे व्याकरण शिकण्याची गरज वाटत नाही किंवा भासतही नाही. एक शब्द मराठी, दुसरा शब्द इंग्रजी आणि तिसरा हिंदीचा अशी आमची ही नवमराठी निर्माण झालेली आहे. गंमत अशी आहे की, सरकारने सरकारी कामासाठी जो मराठी शब्दकोश निर्माण केलेला आहे. तो वाचल्यावर ती मराठी बहुतेक पुढील शंबर दोनशे वर्षांनंतर बोललेली जाईल, असे वाटणे स्वाभाविक आहे. मराठी भाषेचे आकर्षण का निर्माण होत नाही हाही एक चिंताचा विषय आहे. मराठी भाषेतील पुस्तके मोठमोठे प्रकाशक काही वर्षांपूर्वी आवृत्ती काढताना हजार प्रती छपीत असत. आता तो आकडा अडीचशे - तीनशेवर आलेला आहे. महाराष्ट्रात आणि मुंबईतही मराठी वाचन साहित्य विकणाऱ्या पुस्तकाची दुकाने बंद झालेली आहेत. आता तुम्हाला मराठी भाषेच्या शोधासाठी सक्रिय होऊन बाहेर पडावे लागेल. तेव्हा शिल्लक असलेली मराठी टिकावी, ती वाढावी. असे वाटत असेल तर, समस्त मराठी जनांनी मराठीला शोधा आणि शोधल्यावर आपल्या मनांत आणि आपल्या आत्मजनांत रुजवा, एवढीच नम्र विनंती आहे.

वाढदिवस अभिष्टचिंतन...

श्री. बलवंतभाऊ वानखडे
 (खासदार, अमरावती)

यांना वाढदिवसाच्या

हार्दिक शुभेच्छा!

- शुभेच्छक -

श्री. किशोर पद्मने
 (शासकीय कंत्राटदार, हर्दापूर जि. अमरावती)

विरोधकांचा कामकाजावर बहिष्कार

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १ :**
 राज्य विधिमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनाचा आज दुसरा दिवस. भाजप नेते बबनराव लोणीकर तसेच कृषिमंत्री माणिकराव कोकाटे यांनी शेतकऱ्यांचा अपमान केल्याचा मुद्दा नाना पटोले यांनी उपस्थित केला.

परंतु, नाना पटोले यांनी असंसदीय शब्दाचा वापर केल्याचे म्हणत अध्यक्ष राहुल नावेंकर यांनी ५ मिनिटांसाठी सभा तहकूब केली. नाना पटोले यांनी मुख्यमंत्र्यांनी शेतकऱ्यांची माफी मागावी, अशी मागणी सभागृहात केली होती. नाना पटोले, विजय वडेगुडकर थेट अध्यक्षच्या डायसवर चढून राजदंडापुढे जाऊन लोणीकर प्रकरणात मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी माफी मागण्याची केली मागणी. त्यानंतर सभापतींनी नाना पटोलेंवर निलंबनाची कारवाई केली.

भाजप आमदार बबनराव लोणीकर यांनी जालना जिल्ह्यात केलेल्या वक्तव्य प्रकरणी काँग्रेसचे नेते नाना पटोले यांनी सभागृहात मोडला. या प्रकरणात लोणीकर, कृषिमंत्री

नाना पटोले दिवसभरासाठी निलंबित : शेतकऱ्यांच्या प्रश्नाने गाजला दुसरा दिवस

नाना पटोले यांना निलंबित केले. सगळ्यात धक्कादायक गोष्ट ही आहे की विधानभवनान्त निलंबन होणे, कदाचित कोणी वेडेवाकडे वागले असेल तर निलंबन झाले असेल. पण, पहिल्यांदा असे होत आहे की शेतकऱ्यांचा आवाज उठवण्यासाठी, शेतकऱ्यांचा आपमान जो झालेला आहे त्याच्याविरोधात आवाज उठवण्यासाठी कोणीतरी निलंबित झाले आहे. हा एक भयानक पायंडा अपन पाडलेला आहे. दुर्दैव या महाराष्ट्राचे की हे सरकार आपल्या डोक्यावर बसले आहे ते सरकार निवडणूक आयोमाच्या आशीर्वादाने बसले आहे शेतकऱ्यांच्या आशीर्वादाने नाही. आमदार आदित्य ठाकरे

आणि मुख्यमंत्र्यांनी माफी मागावी, अशी मागणी त्यांनी केली. त्यासाठी त्यांनी थेट विधानसभा अध्यक्ष राहुल नावेंकर यांच्या आसनाजवळ जात राजदंडाला देखील स्पर्श केला. त्यामुळे अध्यक्षानी त्यांनी एका

मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी नाना पटोले यांच्या कृती वरून काँग्रेसवर निशाणा साधला.

सभागृहात आजपर्यंत अनेकदा आपण असे गोंधळ पाहिले आहेत. मात्र, अध्यक्षानीच चुकी असल्यासारखे पटोले अध्यक्षानीच अंगावर धावून गेले असल्याचे फडणवीस यांनी म्हटले आहे. या सभागृहात असे कधीच झाले नसल्याचे त्यांनी म्हटले आहे.

नाना पटोले हे फार लांब उभे होते अध्यक्षानीसून आणि ते एकटेच होते. आम्ही तर झुंड गेलेली पहिली आहे. सत्ताधारी प्लॅन करून नानांना बाहेर घालवणार असतील तर हे आम्हाला मान्य नाही. हे लोकशाहीला न शोभणारे होते. आमदार जितेंद्र आव्हाड

दिवसासाठी निलंबित केले. मात्र, शेतकऱ्यांच्या प्रश्नांवर रोज निलंबित केले तरी सभागृहात आवाज उचलणार असल्याचे पटोले म्हणाले.

बीड लैंगिक शोषण प्रकरणाची एसआयटी चौकशी

महिला आयपीएस अधिकाऱ्याच्या नेतृत्वात तपास मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांची घोषणा

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. १ :**
 बीड येथील एका कोचिंग क्लासमध्ये अल्पवयीन मुलींच्या झालेल्या लैंगिक शोषणाची एसआयटी चौकशी करण्याची घोषणा मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी मंगळवारी केली.

प्रस्तुत प्रकरणाची संभाव्य व्याप्ती तथा संवेदनशीलता लक्षात घेऊन सरकारने या प्रकरणाची एसआयटी चौकशी करण्याचा निर्णय घेतला. एका वरिष्ठ दर्जाच्या महिला आयपीएस अधिकाऱ्याच्या नेतृत्वात ही समिती कालबद्धपणे आपला तपास करून या गुन्ह्याचा छडा लावेल. या प्रकरणी कुणालाही पाठिशी न घालता पॉडित मुलींना न्याय देण्यात येईल, असे ते म्हणाले.

भाजप सदस्य चेतन तुपे यांनी बीडमधील लैंगिक शोषणाचा मुद्दा सभागृहात उपस्थित केला. गुरू - शिष्याच्या नात्याला काळीमा फासणारे कृत्य या महाराष्ट्रात

घडले आहे. बीडमधील एका कोचिंग क्लासमध्ये एका अल्पवयीन मुलीचे लैंगिक शोषण झाले आहे. सध्या या प्रकरणातील दोन्ही आरोपींना अटक झाली आहे.

त्यांच्यावर पोस्कोचा गुन्हाही दाखल करण्यात आला. पण या प्रकरणाची सखोल चौकशी करण्याची गरज आहे. सरकारने या प्रकरणी एसआयटी चौकशी करावी, अशी मागणी त्यांनी केली होती.

मुख्यमंत्री विधानसभेत बोलताना म्हणाले की, सभागृहाचे सदस्य चेतन तुपे यांनी बीडमध्ये घडलेल्या एका अतिशय गंभीर घटनेचा मुद्दा उपस्थित केला. सरकारने वरिष्ठ दर्जाच्या आयपीएस महिला अधिकाऱ्याच्या नेतृत्वात एक एसआयटी चौकशी स्थापन करण्याचा निर्णय घेतला असून, एसआयटीच्या माध्यमातून या गुन्ह्याचा तपास केला जाईल.

चर्चेत राहण्यासाठी नाना पटोलेंचा प्रयत्न?

■ **महासागर प्रतिनिधी मुंबई, दि. १ :**
 पावसाळी अधिवेशनात मंगळवारी नाना पटोले यांनी थेट अध्यक्षच्या आसनापर्यंत जाऊन मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्याकडून माफीची मागणी केली.

त्यांच्या या कृतीवर उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी जोरदार टीका करत चर्चेत राहण्यासाठी नाना पटोलेंनी असा प्रयत्न केला का? असा सवाल उपस्थित केला. एकनाथ शिंदे म्हणाले, नाना पटोले हे

महाराष्ट्राच्या मुख्य सचिवपदी राजेश मीणा यांची नियुक्ती

राजस्थानच्या सवाई माधोपूर येथील रहिवासी असलेले आयएसएस अधिकारी राजेश कुमार मीणा यांनी सोमवारी महाराष्ट्राचे मुख्य सचिव म्हणून पदभार स्वीकारला.

मुख्य सचिव पदवरून सुजाता सौनिक ३० जून रोजी सेवानिवृत्त झाल्यानंतर राजेश मीणा यांची वर्षा लागली गेल्या ४० वर्षांपासून महाराष्ट्रात सेवा बजावत असलेल्या राजेश यांना अशा अनेक ठिकाणी पोस्टिंग देण्यात आले. वयाच्या २१ व्या वर्षी त्यांनी पहिल्याच प्रयत्नात यूपीएससी परीक्षा उत्तीर्ण होऊन आपले स्वप्न पूर्ण केले.

महाराष्ट्र ओबीसी आरक्षणावर तोडगा काढणे, बाल आणि महिला विभागात नवोपक्रम, ग्रामीण महाराष्ट्रातील महिलांना बचत गट तयार करून स्वावलंबी बनवणे, दुष्काळग्रस्त भागात पाणी व्यवस्थापन, नवीन पिके, उपकरणे आणि पिकांमध्ये नवोपक्रम वापरण्यास प्रवृत्त करणे ही त्यांची सर्वात महत्वाची कामे आहेत. महाराष्ट्रात कोणताही पक्ष सत्तेत असला तरी, ते नेहमीच मुख्यमंत्र्यांचे आवडते अधिकारी राहिले आहेत.

‘दैनिक महासागर’ विधान परिषदेत

■ **महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. १ :**
 विधिमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनाच्या दुसऱ्या दिवशी आज मंगळवारी विधान परिषदेत दैनिक महासागरचा प्रकाशन उल्लेख करण्यात आला.

विधान परिषद सदस्य दादाराव केचे यांनी सभागृहात वर्धा जिल्ह्यातील रेंतीचे अवैध उत्खनन आणि विक्रीचा मुद्दा उपस्थित केला. दैनिक महासागरने या प्रकरणाला वाचा फोडत २४ मार्च रोजीच्या अंकात अनेक रेंती माफियांची नावे प्रकाशित केली. मात्र, या रेंती माफियांवर कारवाई झाली नसल्याचे त्यांनी सांगितले. दे. महासागरच्या वृत्ताची दखल घेत सरकारने कोणती कारवाई केली? अशा रेंती चोरांवर कोणती कारवाई केली जाणार आहे? असे प्रश्न उपस्थित करीत त्यांनी रेंतीचोरीला आळ घालण्याची मागणी केली.

फटाक्यांच्या कारखान्यात भीषण स्फोट

५ ठार : ४ गंभीर

■ **वृत्तसंस्था, चेन्नई, दि. १ :**
 तामिळनाडूतील शिवकाशी येथील एका फटाक्यांच्या कारखान्यात मंगळवारी मोठा स्फोट झाला, या वृत्तसंस्था पोटीआयनुसार, या अपघातात किमान ५ जणांचा मृत्यू झाला आहे. या अपघातात ४ जण गंभीर भाजले आहेत. आणखी काही लोक अडकल्याची शक्यता वर्तवली जात आहे. बचावकार्य सुरू आहे. जखमींना उपचारासाठी विरुधुनगर सरकारी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले आहे.

विरुधुनगर जिल्ह्याचे एसपी कन्नन यांनी सांगितले की, शिवकाशीजवळील चिन्नकमानपट्टी गावात एका फटाक्यांच्या कारखान्यात स्फोट झाला. अपघातानंतर कारखान्यातून सतत धूर निघताना दिसत होता आणि आतून फटाके फुटण्याचे आवाज ऐकू येत होते. घटनेची चौकशी सुरू आहे.

अमरावती जिल्ह्याचे लोकप्रिय

खासदार बलवंतभाऊ वानखडे

आपणास वाढदिवसाच्या हार्दिक शुभेच्छा...

आपल्या हक्काचा खासदार

०२ जुलै

► महासागर प्रतिनिधी ►

वाशिम- एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प कार्यालय, अकोला अंतर्गत वाशिम येथे कार्यरत असलेल्या आदिवासी मुला-मुलींसाठीच्या चार वसतिगृहांमध्ये शैक्षणिक वर्ष २०२५-२६ करिता प्रवेश प्रक्रिया सुरु करण्यात आली आहे.

वाशिम येथे मुलांसाठी १२५ क्षमतेची दोन वसतिगृहे आणि मुलींसाठी १२५ क्षमतेची दोन वसतिगृहे अशा एकूण चार वसतिगृहे आहेत. या वसतिगृहांमध्ये इयत्ता १०वी, १२वी व पदवी परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या अनुसूचित जमातीतील विद्यार्थ्यांना प्रवेश दिला जाणार आहे. आवेदन प्रक्रिया ही पूर्णपणे

ऑनलाईन असून इच्छुक विद्यार्थ्यांनाswayam.mahaonlin e.gov.in या संकेतस्थळावर जाऊन अर्ज भरावा. ऑनलाईन भरलेला अर्ज आणि आवश्यक कागदपत्रांची एक प्रत संबंधित वसतिगृह कार्यालयात प्रत्यक्ष जमा करणे आवश्यक आहे. अर्जा सोबत अनुसूचित जमातीचे जात

प्रमाणपत्र, शैक्षणिक गुणपत्रिका, रहिवासी दाखला, उत्पन्नाचा दाखला इत्यादी आवश्यक कागदपत्रे जोडावीत. ज्युनिअर कॉलेज १५ ते ३० जुन, डिप्लोमा २५ जुन ते १० जुलै, पदवी २५ जुन ते १० जुलै, पोस्ट ग्रॅज्युएशन २५ जुन १० जुलै, व्यावसायिक २५ जुन ते १० जुलै या कालावधीत अर्ज स्विकारण्यात

येणार आहे. या प्रवेश प्रक्रियेबाबत अधिक माहिती आणि मार्गदर्शना करिता वसतिगृह कार्यालयाशी संपर्क साधावा, असे आवाहन प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प, अकोला आणि वसतिगृहांचे गृहपाल, वाशिम यांनी केले आहे.

जिल्हा स्त्री रुग्णालयात ‘हिरकणी कक्ष’ सुरू मातांना दिलासा देणारा स्तुत्य उपक्रम!

► महासागर प्रतिनिधी ►

वाशिम - जिल्ह्यातील महिलांसाठी एक अत्यंत दिलासादायक उपक्रम राबवण्यात आला असून, जिल्हा स्त्री रुग्णालय वाशिम येथे ‘हिरकणी कक्ष’ या विशेष स्तनपान सुविधा केंद्राचे भव्य उद्घाटन नुकतेच संपन्न झाले. हा उपक्रम हिमालया बेबी केअर कंपनी यांच्या सामाजिक उत्तरदायित्व उपक्रमांतर्गत (CSR) राबवण्यात आला आहे. लहान बाळांना स्तनपान करावयाचे असल्यास सार्वजनिक ठिकाणी महिलांना अनेक अडचणींचा सामना करावा लागतो.

या पार्श्वभूमीवर, मातांना एक सुरक्षित, स्वच्छ व सुसज्ज जागा उपलब्ध व्हावी यासाठी जिल्हा स्त्री रुग्णालयात हा ‘हिरकणी कक्ष’ उभारण्यात आला आहे. या कक्षामुळे स्तनपान करणा-या मातांना मोठा दिलासा मिळणार असून, बाल आरोग्य सुधारण्यासही मोठी मदत होणार आहे. या उपक्रमाचे उद्घाटन रुग्णालयाचे अधिष्ठाता डॉ. सतीन मेश्राम यांच्या हस्ते करण्यात आले.

यावेळी डॉ. सचिन साळवे, डॉ. हेबाडे, प्रमुख परिचारिका लतिका उईके, समाजसेवा अधीक्षक अंकीत कायस्थ, तसेच हिमालया बेबी केअर कंपनीचे प्रतिनिधी आणि आरोग्य विभागातील अनेक अधिकारी-कर्मचारी उपस्थित होते. यावेळी बोलताना डॉ. सतीन मेश्राम म्हणाले, ‘महिला आणि बाल आरोग्य हा आमचा सर्वोच्च प्राधान्याचा विषय आहे. रुग्णालयात येणाऱ्या मातांना मानसिक व शारीरिक आराम मिळावा, यासाठी ही सुविधा उपयुक्त ठरणार आहे.’ तसेच त्यांनी हिमालया बेबी केअर कंपनीचे आभार मानले. समाजसेवा अधीक्षक अंकीत कायस्थ यांनी यावेळी सांगितले की, ‘स्तनपान हा नवजात बाळाच्या आरोग्यासाठी

अत्यावश्यक आहे. याकक्षामुळे मातांना आत्मीयता वाटेल आणि त्यांच्या गरजांना सामाजिक आधार मिळेल. आरोग्य सेवेमध्ये महिला व बालक केंद्रस्थानी असावेत या विचारानून हे पाऊल उचलण्यात आले आहे. ‘हिरकणी कक्ष’ हा एक अनुकरणीय उपक्रम ठरू शकतो, जो इतर रुग्णालयांनीही स्वीकारावा अशी नागरिकांकडून अपेक्षा व्यक्त होत आहे. जिल्हा स्त्री रुग्णालय वाशिममध्ये उभारण्यात आलेला हिरकणी कक्ष हा एक सकारात्मक पाऊल असून, महिला सक्षमीकरणाच्या दिशेने एक महत्त्वपूर्ण टप्पा ठरतोय. महिला व नवजात बाळांचे आरोग्य सुरक्षित राखण्यासाठी ही सुविधा एक मोलाची भर ठरणार आहे.

► महासागर प्रतिनिधी ►

मंगरूळपीर - शहरातील शिवाजीनगर प्रभाग क्रमांक सहा अंतर्गत येणाऱ्या पांग्रुळपुरा परिसरात सुरू असलेल्या पेव्हर ब्लॉक रस्त्याच्या कामात सुरुवातीला गजाचे पिंजरे न बसवता केवळ बाह्य स्वरूपात काम पूर्ण करण्याचा प्रकार समोर आला होता. या निष्काळजीपणाविरोधात स्थानिक नागरिकांनी आवाज उठवला. त्यांनी नगरपरिषद अभियंत्यांकडील दुर्लक्षाबाबत तक्रारी नोंदवल्या. या प्रकरणाची दैनिक महासागर वृत्तपत्राने गांभीर्याने दखल घेत बातमी प्रकाशित केल्यानंतर प्रशासन आणि कंत्राटदारांची झोप उडाली. रस्त्याच्या गुणवत्तेबाबत नागरिकांची चिंता आणि अंदाज

पत्रकाच्या अटींचा भंग होत असल्याचे अधोरेखित करत बातमी दिली गेली होती. या प्रकरणात शहरातील सामाजिक कार्यकर्ते

गौरवकुमार इंगळे यांनी पुढाकार घेत, नगरपरिषद प्रशासनाशी थेट चर्चा केली. ‘काम जर अंदाजपत्रकाप्रमाणे होत नसेल तर

आम्ही बिल पास करू देणार नाही,’ अशी ठाम भूमिका त्यांनी घेतली. त्यांच्या या ठाम भूमिकेचा परिणाम लगेच दिसून आला आणि संबंधित ठेकेदाराकडून गजाचे पिंजरे रस्त्याच्या दोन्ही बाजूंना बसविण्याचे काम सुरू करण्यात आले. या कृतीनंतर परिसरातील नागरिकांमध्ये समाधानाचे वातावरण आहे. ‘जर महासागर वृत्तपत्राने ही बातमी छापली नसती, तर

आमचे म्हणणे कोण ऐकले असते?’, अशा भावना नागरिकांनी बोलून

दैनिक महासागर वृत्तपत्रात दाखवलेला सामाजिक भान आणि गौरवकुमार इंगळे यांची जागरूकता यामुळे काम योग्य प्रकारे होत असून, भविष्यातही अशा प्रकल्पांवर दक्षतेने नजर ठेवण्याची गरज आहे, असे नागरिकांनी स्पष्ट केले.

दाखवल्या. तसेच सामाजिक कार्यकर्त्यांच्या तत्परतेचेही कौतुक करण्यात येत आहे. या प्रसंगी अनेकांनी असा सूर लावला की, ‘विकासकामे करताना अंदाजपत्रकाचा सन्मान होणे आवश्यक आहे. अन्यथा निधीचा अपव्यय आणि जनतेची फसवणूक होत राहील. अशी प्रकरणे उजेडात आणणाऱ्या पत्रकारितेचा समाजहितासाठी उपयोग होतो, हे या उदाहरणातून सिद्ध झाले आहे.’

स्व .वसंतरावजी नाईक यांच्या जयंतीनिमित्त रक्तदान शिबिर

► महासागर प्रतिनिधी ►

मानोरा - हरित क्रांतीचे प्रणेतें राज्याचे माजी मुख्यमंत्री कै. वसंतरावजी नाईक यांच्या ११२ व्या जयंतीनिमित्त स्व. आमदार राजेंद्र पाटणी फाउंडेशन द्वारे मानोरा येथील जनसंपर्क कार्यालयात दि. १ जुलै रोजी रक्तदान शिबिरात ६७ रक्तदाता युवकांनी रक्तदान केले. सर्वप्रथम अॅड ज्ञायक राजेंद्र पाटणी यांच्या हस्ते मान्यवरांच्या उपस्थितीत स्व. नाईक यांच्या प्रतिमेचे पूजन व माल्यार्पण करून अभिवादन करण्यात आले.

६७ रक्तदात्यांनी केले रक्तदान

यावेळी अॅड ज्ञायक राजेंद्र पाटणी विजय अनंतकुमार पाटील, ठाकूरसिंग चव्हाण, प्रकाश राठोड, निळकंठ पाटील, अशोक चव्हाण, अजय जयस्वाल, विजय चव्हाण, महेश राठोड, संजय हेडा, सुधाकर चौधरी, निखिल वानखडे, गौरव जाधव, सौरभ राठोड, आकाश चव्हाण, विशाल राठोड, सुशांत खडसे, जितेंद्र काळे, पंकज गावंडे, आविक चतुरकर, गोपाल चव्हाण, सुनील राठोड, आशिष राठोड, सुरेश जाधव, गजानन राज्ञ, श्रावण मेळकर, सागर मोहिते, मनिस पांडे, अमोल शर्मा, धीरज भगत, शुभम छात्रिवाल, श्याम राठोड, संजय पुसंडे, शरद अंबुरे, प्रवीण जाधव, विजय पुसंडे, दिपक ठोके, गणेश कोमावार, संतोष भोरगे, सचिन घुगे, भारत कजबे, यांच्यसह मान्यवर उपस्थित होते.

रक्तदान शिबिरात ६७ रक्तदाता युवकांनी रक्तदान केले. सर्वप्रथम अॅड ज्ञायक राजेंद्र पाटणी यांच्या हस्ते मान्यवरांच्या उपस्थितीत स्व. नाईक यांच्या प्रतिमेचे पूजन व माल्यार्पण करून अभिवादन करण्यात आले.

महाआयटी कंपनीच्या धोरणामुळे विद्यार्थी व पालकांना मानसिक त्रास

► महासागर प्रतिनिधी ►

रिसोड - तालुक्यातील तहसील अंतर्गत येणारे अनेक प्रकारचे शाळा प्रवेशासाठी लागणारे दाखले, आयटी, जी व इतर परीक्षा देण्यासाठी लागणारे दाखले आणि अनेक कागदपत्रे काढण्यासाठी अनेक विद्यार्थी व पालक महा-ई-सेवा केंद्रावर गर्दी करत आहेत. कोणत्याही महाईसेवा केंद्रावर एका व्यक्तीचे संचालक काम करतांना अनेक दाखले काढत होते.

व त्यांच्याकडे अनेक संगणक उपलब्ध असून सुद्धा त्याच आयटीवर एका व्यक्तीचे काम करण्याला आता खूप वेळ जात आहे. परंतु महा आयटी कंपनीने एका लॉगिंगवर एकच व्यक्ती काम करेल, अशा पद्धतीने ही यंत्रणा महाआयटी कंपनी राबवत आहे. त्यामुळे एक ते दीड महिन्यापासून कोणत्याही लॉगिंगवर हे दाखले दिवसा साईड न चालल्यामुळे निघत नाहीत. म्हणूनच पालक व विद्यार्थ्यांना वेळेत दाखले मिळायला हवेत यासाठी महा आयटी कंपनीने जुन्याच पद्धतीने साईड चालू ठेवावी व त्याचा फायदा अनेक पालक व विद्यार्थी यांना होणार आहे. कोणतीही कागदपत्रे देण्यासाठी कोणत्याही कंपनीने अथवा शासनाने नोकरीसाठी किंवा प्रवेशासाठी तारखा निश्चित केलेल्या असतात. परंतु त्या वेळेत जर कोणतेही दाखले अथवा प्रमाणपत्र देण्यात आले नाही तर विद्यार्थी त्या प्रवेशापासून किंवा परीक्षेपासून वंचित राहू

शकतात. त्यामुळे त्यांच्या आयुष्यातले वर्ष वाया जाते. सध्या स्थितीत शिक्षणासाठी व नोकरीसाठी अनेक तत्पर नोकरीच्या व शिक्षणाच्या प्रवेशाच्या शोधात आहेत. त्यासाठी लागणारी कागदपत्रे तहसीलच्या माध्यमातून निघत असतात. परंतु मधला दुवा महा-ई-सेवा केंद्र आहे. त्यामुळे त्या महाईसेवा केंद्रावर साईड न चालल्यामुळे अनेक पालक व विद्यार्थी त्रस्त असल्यामुळे आपल्या आयुष्यातले वर्ष गमावू शकतात यासाठी शासनाने व प्रशासनाने याबाबतची दखल घेऊन महा आयटी कंपनीला तशी ताकीद द्यावी की एका लॉगिंग वर महा-ई-सेवा केंद्र चालू त्याच्या दोन-चार संगणकांमध्ये एकाच वेळी अनेक दाखले निघाले पाहिजे. त्यामुळे पालकांचा व विद्यार्थ्यांचा वेळ जाणार नाही व त्यांना वेळेत दाखले मिळू शकतील अशा पद्धतीने आपल्या कार्याची पद्धती तयार करावी व त्यामुळे पालकांना व विद्यार्थ्यांना दिलासा मिळेल अशी अपेक्षा पालक, विद्यार्थी वर्ग आणि महा ई सेवा केंद्राचे संचालक यांना आहे.

वंचित बहुजन आघाडीच्या वतीने वसंतराव नाईक जयंती साजरी

► महासागर प्रतिनिधी ►

कारंजा- १ जुलै - कारंजा येथे वंचित बहुजन आघाडीच्या वतीने महाराष्ट्राचे माजी मुख्यमंत्री व महानायक वसंतराव नाईक यांची जयंती मोठ्या उत्साहात साजरी करण्यात आली. या प्रसंगी सामाजिक कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते.

कार्यक्रमाला वंचित बहुजन आघाडीचे पदाधिकारी, कार्यकर्ते सह विकी राठोड, मंगल सिंग अंधरेले, रिसपालसिंग जीतेसिंग, बंटी बोरकर, नितिन गजभिये राम अमेर रोहित राजूत रामराव सावंत सूरज, प्रमोद, रोहित, इत्यादि नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते. वक्त्यांनी आपल्या भाषणात वसंतराव नाईक यांच्या शेतकरीहिताचे धोरण, ग्रामीण विकासासाठी केलेले कार्य व त्यांच्या नेतृत्वगुणांवर प्रकाश

टाकला. या कार्यक्रमात युवक-युवतींसाठी मार्गदर्शन सत्रही आयोजित करण्यात आले होते, ज्यात सामाजिक न्याय, शिक्षण आणि संघटन या विषयांवर चर्चा झाली. कार्यक्रमाचे आयोजन वंचित बहुजन आघाडीच्या स्थानिक शाखेने केले होते. आयोजकांनी सांगितले की, ‘वसंतराव नाईक यांच्या कार्यातून प्रेरणा घेऊन आम्ही समाज परिवर्तनाची चळवळ अधिक प्रभावीपणे पुढे नेत आहोत.

► महासागर प्रतिनिधी ►

कारंजा - आजच्या दहाकाळीच्या जीवनशैलीत मुलींची सुरक्षितता किती महत्त्वाची आहे आणि त्यासाठी मुलींनी किती जागृत रहावे यासाठी जेसी हायस्कूल व ज्युनिअर कॉलेज कारंजा येथे ‘सखी सावित्री समिती’ अंतर्गत चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले. ‘Understanding good touch and bad touch’ या विषयांतर्गत चर्चासत्रात कि न . महाविद्यालय कारंजा येथील व्याख्याता डॉक्टर दीप्ती दाणी मॅडम यांनी विद्यार्थिनींना मार्गदर्शन केले कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला

विद्यालयाचे मुख्याध्यापक हरसुले सर, पर्यवेक्षक गंधक सर यांच्या हस्ते दाणी मॅडम यांचा पुष्पगुच्छ भेटवस्तू आणि सन्मानचिन्ह देऊन स्वागत व सत्कार करण्यात आला . मुलींना मार्गदर्शन करताना मुलींनी परिस्थितीची जाण आणि भान कसे ठेवायचे तसेच Good touch

DeeefCe bad touch कसा ओळखावा याची मार्गदर्शन करत प्रात्यक्षिक सुद्धा घेण्यात आले . विद्यार्थिनींना कोणत्याही प्रकारचा त्रास होत असेल तर त्यांनी आई-वडील शिक्षक यांच्याशी संवाद साधून वेळीच सावध होण्याचा सल्ला सुद्धा देण्यात आला . याच

चर्चासत्रांतर्गत ‘मुलींची सुरक्षितता आणि जबाबदारी’ या विषयावर कारंजा पोलीस स्टेशनच्या Assistant Police Officer व निर्भया पथक प्रमुख प्राज्ञता वासनिन मॅडम यांनी मुलींना मार्गदर्शन केले कार्यक्रमाच्या सुरुवातीला प्रमुख पाहुण्यांच्या हस्ते सरस्वती पूजन व हारार्पणानंतर विद्यालयाचे मुख्याध्यापक हरसुले सर, पर्यवेक्षक गंधक सर यांच्या हस्ते प्रमुख पाहुण्यांचा पुष्पगुच्छ भेटवस्तू व सन्मानचिन्ह देऊन स्वागत व सत्कार करण्यात आला आपल्या भाषणात प्रमुख वक्त्यांनी आजच्या काळात मुलींनी सतर्क राहणे किती आणि कसे गरजेचे आहे

हे सांगतानाच मुलींना समाज कंटाळाकडून काही त्रास होत असेल तर त्यांनी त्यांची माहिती आई वडील शिक्षक व पोलिसांना कळवावे हेही नमूद केले त्यासाठी पोलीस हेल्पलाइन नंबर सुद्धा विद्यार्थिनींना सांगण्यात आला. तसेच मुलींनी स्वतः सुद्धा जबाबदारीने वागावे असेही त्यांनी आपल्या मार्गदर्शनपर भाषणात सांगितले दोन्हीही चर्चासत्रात मुलींनी विचारलेल्या प्रश्नांचे अतिथींनी अतिशय प्रभावीपणे निराकरण केले आभार प्रदर्शनानंतर कार्यक्रमाची सांगता झाली दोन्ही कार्यक्रमांचे संचालन पवार मॅडम यांनी केले .

मंगरूळपीर नगर परिषदेसमोर ठिय्या आंदोलन!

नजुलच्या जागेवरील अनधिकृत कॉम्प्लेक्स प्रकरणात नगरपरिषदेची निष्क्रियता!

► महासागर प्रतिनिधी ►

मंगरूळपीर - नगरपरिषदेच्या हद्दीतील नजुलच्या सरकारी जागेवर बांधण्यात येणाऱ्या अनधिकृत कॉम्प्लेक्स विरोधात दिनांक ३० जुन २०२५ रोजी सकाळी संधर्ष राष्ट्रप्रेमी आघाडीच्या वतीने नगरपरिषद कार्यालयासमोर ठिय्या आंदोलन करून प्रशासनाच्या निष्क्रियतेचा तीव्र निषेध व्यक्त केला.

ठिकाणी अनधिकृत रित्या कॉम्प्लेक्स उभारण्याचे काम सुरू आहे. याबाबत नगरपरिषद आणि मुख्याधिकारी यांनी अद्याप कोणतीही ठोस कार्यवाही केलेली नाही. आंदोलनकर्त्यांनी असा आरोप केला की, नगरपरिषद आणि संबंधित अधिकारी भ्रष्टाचाराची

पाठराखण करत आहेत. मागे असलेली जागा ही सरकारी असूनही त्याला कंपांड करून कब्जा करण्यात आला आहे. त्याच जागेवर आता बांधकाम सुरू असून प्रशासन डोळेझाक करत आहे. या सर्व प्रकरणाला कंटाळून सोमवार, ३० जून रोजी नगरपरिषद

कार्यालयासमोर ठिय्या आंदोलन करण्यात आले. आंदोलनकर्त्यांनी निष्क्रिय प्रशासनाचा तीव्र शब्दात निषेध करत मुख्याधिकारींच्या राजीनाम्याची मागणी केली. सदर प्रकरणांमध्ये मंगरूळपीर शहरातील नागरिकांमध्ये संताप व्यक्त केला जात आहे. सरकारी जागांवर

बेकायदेशीर अतिक्रमण व त्याकडे प्रशासनाची दुर्लक्ष ही बाब अत्यंत गंभीर असून यावर तात्काळ उपाययोजना करावी अन्यथा आंदोलन अधिक तीव्र करण्यात येईल, असा इशारा गौरवकुमार इंगळे यांनी दिला. आंदोलनात गौरवकुमार इंगळे यांच्या नेतृत्वात बालाजी पेनोरे, कृष्णा गर्दे, सुबोध साठे, आकाश खडसे, कपिल सोळंके, हरी जाधव, मुन्ना मुंडे, तेजस किरसान, गोलू खडसे, सूरज खडसे, शंकर राठोड, कृष्णा मिसाळ कार्तिक मुंडे, रामा कदम संजय इंगोले, गजु शिंदे, सुमित ठाकूर, आशुतोष चरावंडे, श्यामा कव्हर, रामा चव्हाण, गोलू असावा, सुमेर शेख आदिसह नागरिक मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

► महासागर प्रतिनिधी ►

मानोरा - तालुक्यातील ग्रामीण भागामध्ये निवास करीत असलेल्या नागरिकांना दर्जेदार मूलभूत सुविधा मिळवता यासाठी लोक प्रतिनिधींनी शासनाकडून मंजूर करून आणलेले ग्रामीण रस्त्यांचे बांधकाम संबंधित कंत्राटदार कंपनीच्या धरसोड वृत्तीमुळे रखडल्याने अनेक गावातील नागरिकांना वैकुंठवाशी होण्याची मागसिंता तयार करून या रस्त्याने प्रवास करावा लागत असल्याची अनुभूती काली सेवादास नगर आणि कारखेडा वरोली या रस्त्यांच्या सध्याच्या स्थितीवरून आल्याशिवाय राहत नसल्याची वास्तविकता आहे.

काली ते सेवादास नगर हा दोन ते तीन किलमी रस्ता आणि कारखेडा ते वरोली हा तीन ते चार किमी रस्ता

दुरुस्तीसह डांबरीकरणाचे काम स्थानिक आमदारांनी शासनाकडून मंजूर करून घेतले होते. सर्व प्रशासकीय सोपस्कार पार पडल्यानंतर हरिदर्शन कंत्राटदार कंपनी यवतमाळ यांचे कडून दीड वर्षा पूर्वीपासून सुरू करण्यात आलेले हे काम रखडले आहे. त्यामुळे या रस्त्याची अवस्था धोकादायक

सेवादास नगर काली मानोरा या रस्त्याच्या झालेल्या दुरावस्थेमुळे नागरिकांना कायमचे अपंगत्व व जीवितहानी होण्याची सुद्धा भीती निर्माण झालेली असल्याने प्रशासनाने आपल्या स्तरावर हालचाली करून या रस्त्यासह वरोली कारखेडा हे रखडलेले दोन्ही रस्ते तातडीने पारदर्शक दुरुस्त करण्याची पाऊले उचलून सेवादास नगर आणि वरोली वासियांना न्याय देण्याची मागणी सौ. वंदना नेहमीचंद राठोड या सेवादास नगर येथील महिला सरपंचांनी केली आहे.

होऊन पावसाळ्यात आता थोडा जरी पाऊस आला तर संपूर्ण रस्ता चिखलमय व निसारडा झाल्याने या रस्त्यावरून घसरून वैकुंठवासी होण्याची दाट शक्यता निर्माण झालेली आहे.

राजकारणात प्रदीर्घ काळ वावरणारे व मंत्रीपदाला गवसणी घालण्याचा अनुभव पदरी असलेल्या बबनरावांनी सामान्य माणसाला त्याची किंमत दाखवून दिल्याने ते 'बबनराव' नव्हतेच, तर गावातील पारावर बसून चकाट्या मारणारा 'बबन्या' होता हेच आता सिध्द झाले. लोक त्यांना विचारतात की, मोदींनी काय दिलं? फडणवीसांनी काय दिलं? आणि आमदाराने काय दिलं? पण, हे जगावेगळे बबनराव म्हणतात, गावात जे काही मिळालं, ते गेल्या २५ वर्षांत मीच दिलं. इतर कोणत्याही पक्षाच्या नेत्याने तुम्हाला माचिसची डब्बीही आणून दिली नाही. 'तुमच्या आई'चा पगारीही मीच सुरू केला, 'तुमच्या बापा'ची पेंशन मीच सुरू करून दिली. पंतप्रधान नरेंद्र मोदींनी तुमच्या बापाला बियाण्यासाठी सहा हजार रुपये दिले. लाडकी बहीण योजनेंतर्गत तुमच्या आई, बहीण आणि पत्नीच्या नावावर पैसे दिले. तुमच्या अंगावरचे कपडे, पायातील चप्पल-बूट आणि हातातील मोबाइल हे सर्व आमच्या सरकारच्या कृपेने आहे. तरीही आमच्या विरोधात बोलायची हिममत करतात? आता या बबनरावांना विचारावेसे वाटते की, २०१४ आधी शेतकरी काय नागडे राहत होते काय? त्यांच्या बोलण्याने भाजपाची मानसिकता काय आहे? ते महाराष्ट्रातील सर्वसामान्य शेतकरी, कटकरी, मध्यमवर्गीय, गोरगरीब नागरिकांना दाखवून दिली, असेच आता म्हणावे लागेल. सरकार शेतकऱ्याला लाडक्या बहिणींना पैसे देते म्हणजे उपकार करत नाही किंवा हे पैसे सरकार देत असताना कोणीही सरकारकडे मागणी केली नव्हती, मोर्चे काढले नव्हते. आपली सत्ता जाणार म्हणून केलेला तो उद्योग होता. त्या भीतीपोटीच लाडक्या बहिणींना पंधराशे रुपये महिना सुरू केला, शेतकऱ्यांना वाषिंकर सहा हजार सुरू केले. याचा अर्थ तुम्ही तुमच्या खिशातून हे पैसे देत नाही. हे पैसे तर सर्वसामान्य जनतेच्या कराच्या रूपाने जमा झालेल्या पैशातून शेतकऱ्यांच्या लाडक्या बहिणींचा खात्यात येतात. बबनराव तुम्ही आज जे सांगताय की, मोदींच्याच पैशाने तुमच्या पायात चप्पल आहे, अंगावर कपडे आहे, तर मोदी पंतप्रधान होण्याच्या आधी या महाराष्ट्रातील शेतकरी हा काय बिना कपड्याचा नागडा राहत होता काय? बिना चपलेचा आपली शेती कसत होता काय? खरंतर बबनराव तुम्हाला सत्तेचा माज चढला आहे आणि हा माज जनता एक ना एक दिवस नक्कीच उतरवेल. हा माज उतरणारच होता, म्हणूनच तुम्ही शेतकऱ्यांसाठी, बहिणींसाठी विविध योजना अमलात आणल्या. बबनराव देश २०१४ च्या पूर्वीही शेतकरी, कटकरी, कामगार, देशातील नागरिक यांच्या घामावरच चालत होता. त्यापूर्वी सुद्धा शेतकऱ्याच्या आत्महत्या होत होत्या आणि त्यानंतर सुद्धा शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या होत आहेत. एवढी सत्तेची गुंमी असेल तर शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या का थांबत नाही बबनराव?

परतु तालुक्यातील वादूर गावात हर घर सोलर योजनेच्या उद्घाटन कार्यक्रमात बबनरावांनी जी मुक्ताफळे उधळली त्याला तोडच नाही. पारावर बसणाऱ्यांना विशेषतः तरुण रिकामचोट आहे म्हणत त्यांनी टीका केली. पण त्यांना 'रिकामचोट' का रहावे लागते, याचा कधी त्यांनी गांधीवांने विचार केला का? लोकशाहीत ही भाषा योग्य वाटते का बबनराव? खरं म्हणजे तुमचे कपडे, बूट या जनतेमुळे मिळाले. आमदारकी जनतेमुळे प्राप्त झाली. तुमच्या गाडीतील डिझेल जनतेमुळेच आहे. तुमचे विमानाचे तिकीट जनताच काढते. विधानसभेतील सध्याचे स्थान जनतेमुळेच आहे. पण बबनराव हवेत गेले, ते खाली यायलाच तयार नाही. लोणीकरांचा 'तोल' गेला की त्यांचे 'लोणी' नासले, हे पहावे लागेल. याआधीही लोणीकरांनी एका सभेत बोलताना ग्रामस्थांना इशारा दिला होता. विधानसभा निवडणुकीत लीड न मिळाल्याने लोणीकरांनी बोरगावात बोलताना म्हटले की, पाच वर्षांमध्ये कमळाचं एक बटन दाबायचं तेही केलं नाही. मी गावाला आठ कोटींचा सिमेंट रोड दिला. मला मत द्या किंवा नका देऊ. मी दोन-तीन वेळेस चव पाहणार, नाहीतर गावावर फुली मारणार. आता परिसराने बबनरावांना घायचे काय बाकी राहिले?

बबनराव लोणीकर परतुरमधून १९९९, २००४, २०१४, २०१९ आणि २०२४ मध्ये निवडून आले आहे. देवेंद्र फडणवीसांच्या २०१४ ते २०१९ या सरकारमध्ये पाणीपुरवठा आणि स्वच्छता मंत्री होते. तरीही त्यांच्यावर

हे कसले 'बबनराव' हा तर गावचा.. ?

अन्याय झाला असे त्यांना वाटते.

शेतकरी हिताच्या चळवळीचे मुद्दे त्यांनी विधानसभेत मांडल्याचे कधी कोणी ऐकले नाही. शेतकऱ्यांविषयीची कळवळ दाखविली असती तर त्यांच्या विषयीचा आदर खूप

वाढला असता. भ्रष्ट राजकीय वातावरणात शेतकऱ्याची बाजू प्रामाणिकपणे मांडणारा आज तरी कोणीही दिसत नाही. एका बाजूला शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या सुरूच असताना दुसऱ्या बाजूला मंत्र्यांची प्रॉपर्टी

आकाशाला जाऊन पोहोचत आहे. संजय शिरसाठ नावाचे मंत्री शेकडो कोटी रुपयाचे हॉटेल अल्प किमतीत ताब्यात घेत आहे. ते कमी पडले म्हणून नाशिक जिल्ह्यातील त्र्यंबकेश्वर येथे जमीन घेत आहे.

बबनशेत इकडे पण लक्ष द्या ना!

अतिवृष्टीचा तडाखा, शेतमालाला भाव नाही, सरकारकडूनही पुरेशी मदत नाही या सर्व परिस्थितीत शेतकरी हतबल झालेला दिसून येतोय. त्यात कोरोना काळात त्यांच्या वाट्याला नको ते आलं. अशात मुलांचं शिक्षण, बँका आणि खाजगी कर्ज याच शेतकरी पुरवठून गेला आणि अशात मग अनेक शेतकऱ्यांनी आत्महत्येचा मार्ग निवडला. अडीच वर्षांत राज्यातील सहा हजार ५८९ नी आत्महत्या केल्या आहे. हा आकडा खुप धक्कादायक आहे. शेतकरी आत्महत्या रोखण्यासाठी अनेकदा प्रयत्न झाले, पण त्याची प्रभावी अंमलबजावणी झाली नाही. आत्महत्याग्रस्त शेतकरी परिवाराला सरकारच्या सर्व योजनांचा लाभ एकाच ठिकाणी मिळवा, अशी सोय करण्याचा निर्णय झाला. पण, पुढे काही झाले नाही. सर्वाधिक शेतकरी आत्महत्या अमरावती विभागात झाल्या आहेत. अडीच वर्षांत त्याठिकाणी दोन हजार ८०१ तर संभाजीनगर विभागातही दोन हजारांहून अधिक शेतकऱ्यांनी आत्महत्या केल्या. आत्महत्याग्रस्त शेतकरी कुटुंबाला सरकारकडून दोन-तीन लाखांची मदत मिळते. पण, मदत देण्याआधी आत्महत्येची कारणे, तो शेतकरी होता का, अशा विविध कारणांची पडताळणी केली जाते. अडीच वर्षांत सहा हजार ५८९ शेतकऱ्यांपैकी एक हजार ७०० कुटुंबांना अद्यापही मदत मिळालेली नाही. हतबल बळिराजाकडून खासगी सावकारांनी व्याजाने दिलेल्या रकमेपोटी जमिनी बळकावल्याच्या तक्रारी वाढत आहेत. अशावेळी बबनराव तुम्ही त्यांच्यासाठी काय केले ते तरी एकदा सांगा!

वर्षा सहलीचा आनंद लुटा पण...

राज्यात सर्वदूर पाऊस पडत आहे. काही ठिकाणी संततधार तर काही ठिकाणी मुसळधार पाऊस कोसळत आहे त्यामुळे वातावरण प्रफुल्लित झाले असून परिसर हिरवाईने नटला आहे. नव्या दुपडी भरून वाहत आहेत. तलाव विहिरीही भरल्या आहेत. धबधबे कोसळत आहेत. शेतशिवाराने हिरवा शालू नेसल्याने सर्वत्र आनंदाचे वातावरण निर्माण झाले आहे. डोंगर दऱ्यातून फेसळणारे धबधबे अनेकांना आकर्षित करत आहेत. विशेषतः तरुणांना या निसर्ग सौंदर्याचं आकर्षण जास्त आहे. त्यातही शहरात राहणाऱ्या वर्गाला निसर्गाचे जास्त कौतुक असते कारण त्यांना निसर्गाचा जास्त सहवास लाभत नसतो.

अशी मंडळी निसर्गाची नवलाई अनुभवायला पावसाळ्यात आवजून घराबाहेर पडतात. वर्षा सहलीचे आयोजन करतात. वर्षा सहलीच्या आणि पावसाळ्यातील निसर्ग सौंदर्याचं अनुभव घेत असताना काही पर्यटकांना उत्साहाचे भान राहत नाही. विशेषतः तरुण वर्ग अतिउत्साहाच्या भरात नको ते धाडस करतात आणि त्यातून एखादी मोठी दुर्घटना घडते.

अशीच एक मोठी दुर्घटना मागील वर्षी लोणावळ्यात घडली होती. या दुर्घटनेचा व्हिडिओ सोशल मीडियावर व्हायरल झाला होता. लोणावळ्यात वर्षा सहलीसाठी आलेल्या अन्सारी कुटुंबातील नऊ सदस्य लोणावळा धरणाच्या पाठीमागे असणाऱ्या बुशी धरणावर वर्षा विहाराचा आनंद घेण्यासाठी गेले होते. मात्र पाण्याचा प्रवाह अचानक वाढल्याने अन्सारी कुटुंबातील पाच जण वाहून गेले. त्यात लहान मुले व महिलांचा देखील समावेश आहे.

या घटनेने संपूर्ण महाराष्ट्र व्हळवळत असतानाच ताहिणी घाटातील प्लस व्हॅलीतील नदीत एका तरुणाने रील बनवण्यासाठी उडी मारली त्यात तो तरुण वाहून गेला अर्थात अशी दुर्घटना घडल्याची ती पहिली वेळ नव्हती मागीलवर्षीच खालापूरच्या साई बंधाऱ्यात पोहण्यासाठी गेलेल्या चार विद्यार्थ्यांचा बुडून मृत्यू झाला होता.

दोन वर्षांपूर्वीतर अशा अनेक दुर्घटना घडल्या होत्या. २०२३ साली चंद्रपूर जिल्ह्यातील नागभीड तालुक्यातील घोडझरी सिंचन तलावात बुडून चार तरुण मरण पावले होते. त्यातला एक तरुण सेल्फी काढण्याच्या नादात तलावात घसरला त्याला वाचवण्याच्या नादात पाण्यात उतरलेल्या इतर तीन तरुणांना देखील जलसमाधी मिळाली.

पावसाळ्यात अशाप्रकारच्या दुर्घटना सातत्याने घडतात. याआधीही अशा अनेक दुर्घटना घडल्या आहेत आज यापुढेही घडणार आहेत कारण वर्षा सहलीसाठी आलेले पर्यटक शिस्तीचे पालन न करता नको ते धाडस करतात विशेषतः

प्रयाम ठाणेदार
दौंड, जिह्दा पुणे
९९२२५४६२५५

तरुण वर्ग सेल्फी काढताना, रिल बनवताना स्वतःचा जीव धोक्यात घालतात.

वर्षा सहलीचा आणि पावसाळ्यातील निसर्ग सौंदर्याचं अनुभव घेत असताना काही गोष्टींची खबरदारी घेण्याची गरज आहे. सध्या कुठेही गेल्यावर सेल्फी घेणे, व्हिडीओ बनवले, रील बनवणे, फेसबुक लाईव्ह करणे हा ट्रेंड झाला आहे. या ट्रेंडच्या नावाखाली अनेकदा उंच धोंगरावरून, घाट माथ्यावरून, धबधब्याच्या टोकावरून, चारचाकी गाडीच्या टफावरून किंवा खिडकीतून तोंड बाहेर काढून, दुचाकी वरून स्टंट करून व्हिडीओ बनवले जातात. सेल्फी काढले जातात, रिल बनवले जातात. मात्र पावसाळ्याच्या दिवसात हे प्रकार जीवावर बेतू शकतात.

लाईक, शेअर आणि कमेंटच्या नादात तरुणवर्ग हे धाडस करतात मात्र हेच धाडस मोठ्या दुर्घटनेस निमंत्रण देणारे ठरते. पावसाळ्यात रस्ते अधिक घसरत झालेले असतात. खड्ड्यांमध्ये पाणी साचल्यामुळे खड्डा किती मोठा आहे याचा नेमका अंदाज येत नाही. काहीतरी थ्रिलिंग करणाऱ्या नादात शरीराला इजा करून घेणे योग्य नाही. नदी, तलाव, धरणे, धबधबे याठिकाणी सहलीस गेल्यावर तर अधिक दक्ष राहावे लागतात. कारण तिथे एखादी छोटी चुकही जीवघेणी उरु शकते. नदी, तलाव, धरण, समुद्र या ठिकाणी पोहण्यास गेलेले तरुण बुडून मरण पावल्याच्या घटना याआधी अनेकदा घडल्या आहेत.

खरंतर याबाबतीत पर्यटकांनी स्वतःच काळजी घेतली पाहिजे पण उत्साहाच्या भावात अनेकाना त्याचे भान राहत नाही म्हणून पर्यटनस्थळांच्या व्यवस्थापनाने याबाबतीत काळजी घेतली पाहिजे. सावधानतेच्या सूचना ठळकपणे लिहिल्या पाहिजेत. पाण्याची पातळी किती असल्यास कोणत्या मर्यादेच्या पुढे जाणे धोक्याचे आहे, याबाबत संबंधितांना इशारा दिला पाहिजे. धबधबे पाहण्यास गेलेल्या पर्यटकांना तर तशा सूचना देण्याची सक्त गरज असते. अशा ठिकाणी मुसळधार पावसात जाणे तर चुकीचेच असते. त्याचप्रमाणे गड, किल्ले, डोंगरमाथ्यावर भटकताना देखील भान ठेवणे तितकेच गरजेचे असते.

अशा ठिकाणी जोराचा पाऊस आला तर कोणती खबरदारी घ्यावी तसेच अशावेळी कोणत्याही प्रकारचा अपघात होऊ नये याची कोणतीही तजवीज केलेली नसते. त्यात काही महाभाग अशा ठिकाणी मद्यपान करून पर्यटनाला जातात. तरुणांनी हे कटाक्षाने टाळले पाहिजे. पर्यटकांनी स्वतःची व स्वतः बरोबर आलेल्यांचीही काळजी घेतली पाहिजे. वर्षा सहलीचा मजमुराद आनंद लुटा, मजा करा पण ही मजा जीवावर बेतणार नाही याचीही काळजी घ्या.

■ ■ ■

नुकतीच राज्य सरकारच्या मॉनिमंडळाची कॉन्फिरेट बैठक मंत्रालयात पार पडली. मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांच्या अध्यक्षतेखाली झालेल्या या बैठकीत आठ मोठे निर्णय घेण्यात आले. त्यात शक्तिपीठ महामार्गाला अग्रस्थान देण्यात आले.

समुद्री महामार्ग आणि इतर महामार्ग अक्षरशः भ्रष्टाचाराने पोखरला गेला. दीडशे कोटीत बांधलेल्या रस्त्यावरील खड्डे बुजविण्यासाठी आता दोनशे कोटी लागत आहे. असं असलं तरीही राज्यातील अठरा तीर्थक्षेत्रांना जोडणाऱ्या शक्तिपीठ महामार्गास अनेक जिल्ह्यात शेतकऱ्यांचा विरोध असतानाही मॉनिमंडळ बैठकीत मंजुरी देण्यात आल्याने शेतकरी, आंदोलक आक्रमक होतील, हे चित्र स्पष्ट आहे. यातीलच एक निर्णय म्हणजे जलसंपदा विभागातील कोयना धरणाच्या पायथ्या विद्युतगृहाच्या प्रकल्पास सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली. पण...

इचमपल्ली प्रकल्प हा गोदावरी नदीवर प्रस्तावित असलेला एक बहुउद्देशीय प्रकल्प आहे. या प्रकल्पाचे मुख्य उद्दिष्ट जलविद्युत उत्पादन, सिंचन आणि पूर नियंत्रण आहे. या प्रकल्पाचे लक्षक्षेत्र तेलंगणा राज्यात आहे, पण जमीन आणि जंगल महाराष्ट्रातील सिरोंचा तालुक्यात आहे, ज्यामुळे पुनर्वसन एक आव्हान आहे. तसेच या प्रकल्पामुळे सिंचन आणि जलविद्युत निर्मितीमध्ये वाढ होईल, पण त्याचबरोबर पुनर्वसन आणि पर्यावरणावर होणारे परिणाम यांचा विचार करणे आवश्यक आहे.

१९७८ मध्ये गोदावरी खोऱ्यावर नेमलेल्या पाणी वाटप लवादाने विदर्भाच्या वाट्याला दिलेल्या पाण्याचे नियोजन करण्यात महाराष्ट्र शासन अपयशी ठरले. सिरोंचा तालुक्याला लागून १९८०-८५ मध्ये इचमपल्ली प्रकल्प निर्माण करण्याचा प्रयत्न तत्कालीन आंध्रप्रदेश सरकारने केला होता. त्यावेळी ज्येष्ठ सरकासेवक बाबा आमटे यांनी या प्रकल्पाला

कठोर विरोध केला. त्यामुळे हा प्रकल्प थंडवस्त्यात टाकण्यात आला होता. मात्र विदर्भाच्याच पाण्यावर इचमपल्ली प्रकल्प पुनर्जीवित करण्याच्या अर्थात उभारण्याच्या तीव्र हालचाली तेलंगणा शासनाने सुरू केल्या असून हा प्रकल्प त्यांनी क्रमावर घेतला आहे.

तसेच असाही आरोप केला आहे की, विदर्भातील नेत्यांनी लक्ष देण्याची गरज भासली आहे. सिरोंचा तालुक्यातील चपराळाजवळ वर्धा आणि वैनगंगा नदीच्या संगमानंतर प्राणहिता नदी उगम पावते. दीडशे किलोमीटरचा प्रवास करून नगरमजवळ गोदावरी नदीत विलीन होते. या पाण्याचा गर्डाचिरोली जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांसाठी राज्य सरकारने कधीच वापर केला नाही.

दोनशे वर्षांपूर्वी निजामाने हे पाणी हैद्राबादपर्यंत नेण्यासाठी इचमपल्ली प्रकल्पाची संकल्पना १८१० मध्ये मांडली होती. दोन पर्वतांच्या आधारे हे प्रकल्प उभारले जाणार होते. निजामाच्या विनंतीनंतर फ्रेंच सरकारने ईंजिनअरची चमू पाठविली. तदन्तर भित बांधण्याचे काम सुरू झाले. मात्र १९३० मध्ये आलेल्या प्लेगच्या साथीत या फ्रान्सच्या चमूचा मृत्यू झाला आणि प्रकल्प मागे पडला. त्यानंतर आंध्रप्रदेश सरकारने हे प्रकल्प उभारण्यासाठी पुढाकार घेतला. पण त्याला महाराष्ट्रातून प्रखर विरोध झाल्याने माघार घ्यावे लागले. आता पुन्हा तेलंगणा सरकारने इचमपल्लीसाठी जोरदार हालचाली सुरू केल्या आहेत.

तत्पूर्वी एकीकडे विदर्भात अनेक सिंचन प्रकल्प अर्धवट असताना गोदावरी खोऱ्यातील उपलब्ध पाण्याच्या नियोजनाकडे शासनाने कुठलेही लक्ष नाही. तर दुसरीकडे तेलंगणा राज्य सिंचन प्रकल्प उभारणीकडे युद्ध पातळीवर प्रयत्न करत आहे.

यवतमाळ जिल्ह्यात निर्माण होत असलेल्या चार आंतरराज्यीय बंधाऱ्यामध्ये सनाखा बंधाऱ्याचे काम शासनाने जोरात हाती घेतले आहे. दुसरीकडे आता तेलंगणामधील करीमनगर जिल्ह्यात येणाऱ्या महादेवपूर तालुक्यातील इचमपल्ली प्रकल्पावर तेलंगणाने लक्ष केंद्रित केले आहे.

विशेष म्हणजे छत्तीसगड राज्याचा भूभागही या प्रकल्पाला लागून असल्याने जलऊर्जा प्रकल्प निर्माण करण्याच्या हालचाली चालल्या आहे. यासाठी तेलंगणाचे सुपुत्र असलेले महाराष्ट्राचे राज्यपाल सी. विद्यासागर राव यांच्या सत्काराचे आयोजन करून तेलंगणा सरकारने इचमपल्लीसाठी मदत करावी, अशी आग्रही भूमिका त्यांच्यापुढे मांडली.

विशेष म्हणजे या प्रकल्पामुळे हैद्राबादची तहान भागणार असल्याने आंध्रप्रदेशचे तत्कालीन मुख्यमंत्री चंद्रबाबू नायडूसह वाय. एस. राजशेखर रेड्डी आणि आता तेलंगणाचे मुख्यमंत्री के. चंद्रशेखर रावसुद्धा इचमपल्ली प्रकल्पासाठी प्रचंड आग्रही आहेत. गर्डाचिरोली जिल्ह्यातील सिरोंच्यात मात्र या प्रकल्पाविरोधात स्थानिकांनी उठाव केला होता. अशा स्थितीत राज्य शासनाने विदर्भातील सिंचनाच्या दुरावस्थेवर लक्ष देणे अत्यंत गरजेचे झाले आहे.

गोदावरी खोऱ्याचे भौगोलिक क्षेत्र सुमारे १५२ लाख हेक्टरचे आहे. त्यापैकी लागवड योग्य क्षेत्र ११२ लाख हेक्टर असून या खोऱ्यातील १५४ अब्ज घनफूट पाणी वापराविना आहे. १९७८ मध्ये नेमलेल्या लवादाने विदर्भाच्या वाट्याला दिलेल्या पाण्याचे नियोजन न झाल्याने आता तेलंगणा विदर्भाच्या पाण्यावर नजर ठेवून आहे.

मुळात गोदावरीचे पाणी विदर्भात रोखल्या गेले असते तर निश्चितच आज विदर्भातील सिंचन स्थिती खूप वेगळी असती यात काही शंका नाही.

शब्दस्पर्शी सुनील शिरपुरे
कमळवेल्ली, यवतमाळ
७०५७१८५४७९
■ ■ ■

आसमंती झुले

आसमंती कोणी बांधलेत झुले आकाशात फुले इंद्रधनु	आकाशात कुणी विखूरले रंग सुंदरता संग निळाईची
इंद्रधनु कमान आकाशात झुले चांदण्यांची मुले साक्षीदार	इंद्रधनु शोभे निळ्या अंबरात लावलीय वात प्रकाशाची
सुंदर रंगाची सजली कमान ताऱ्याच्या समान चमकती	विस्तीर्ण धरणी मोकळे आकाश रवीचा प्रकाश निसर्गात

प्रा. सौ. वर्षा विलास कावरे
मूर्तिजापूर, जि. अकोला

पंढरीचा मेळा

अमोल तपासे
सीताबर्डी, नागपूर.
९९६०६७३७८९

मेळा आषाढी-कार्तिकीचा, रंगला विठ्ठल नामाचा. गजर हरी विठ्ठुरायाचा, मुखी नाम वारकरायाचा.

विठ्ठल भक्ती रसाची वृष्टी, आनंदाचे भरले अंबर. दर्शनाचे तुफ झाली दृष्टी, विठ्ठल नामाचा गजर.

तुळशीची माळ गळ, पाडुरंगा तुह्या वरणी. वाजे मृदंग अन्न टाळ, रंगली अमंगारी वाणी.

वैष्णवाचे माहेर पंढरपूर, चंद्रभागेत अंग अंग व्हाऊ. विठ्ठल नामाचा महासागर, सार्थक जन्माचे निरंतर.

अक्षीकायन
प्रा. अशोक सारडा
मेहकर
(९४२९३९३३९)

विनोदाचे महत्व

धावपळीच्या जीवनात व्यक्ति होतो संत्रस्त संवादासाठी विनोदी शैलीचा कराल वापर चैतन्य संचारेल सर्वत्र ..

हास्याचे उडता कारंजे मन होई ताजे ताजे तनावाला मिळते मुक्ति जिवनाला मिळते शक्ति

थई अक्कायर

जयंत महाजन
jayantmahajansir@gmail.com
मोबा. ९४२०६९९४२०

संदीपान भुमरेंच्या ड्रायव्हरच्या नावानं दीडशे कोटींची जमीन असल्याचं समोर आलंय. हैदराबादमधील सालार जंग कुटुंबातील वंशजानं ही जमीन भुमरेंच्या ड्रायव्हरला 'भेट' म्हणून दिलीय. याप्रकरणी खासदार संदीपान भुमरे, आमदार विलास भुमरे आणि त्यांचा चालक जावेद रसूल यांची आर्थिक गुन्हे शाखेकडून चौकशी सुरू असली, तरी तो टाईमपास आहे.

संभाजीनगरमधील जालना रोडवरील दाऊदपुर येथील ही तीन एकर जमीन आहे. ड्रायव्हरला गिफ्ट मिळालेल्या जमिनीची आमचा काही संबंध नाही. असं स्पष्टीकरण शिवसेनेचे आमदार विलास भुमरे यांनी दिलं असलं तरी सामान्य माणसांना असे गिफ्ट का मिळत नाही. सत्तेवर बसलेल्या नेत्यांच्या ड्रायव्हरला दीडशे कोटीची प्रॉपर्टी मिळत? असेल, तर शेतकऱ्यांची पोरंही त्यांच्याच काय बबनरावांच्या गाडीवर ड्रायव्हर म्हणून यायला तयार आहे.

थई अक्कायर

जयंत महाजन
jayantmahajansir@gmail.com
मोबा. ९४२०६९९४२०

दत्ता मेघे इंस्टीट्यूट ऑफ हायर एजुकेशन एंड रिसर्चने पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांना बेडसाइड अल्ट्रासोनोग्राफी कौशल्याने सक्षम केले

नागपूर, १ जुलै : दत्ता मेघे इन्स्टिट्यूट ऑफ हायर एज्युकेशन अँड रिसर्च (डीएमआयएचईआर) (डीयू) च्या स्कूल ऑफ एक्सपिरिएन्सिलर लर्निंग आणि सिमुलेशन सेंटर (एसईएल आणि एससी) ने शालिनीताईमेघेहॉस्पिटल अँड रिसर्च सेंटर (एसएमएचआरसी) आणि ईडिडिन सोसायटी ऑफ क्रिटिकल केअर मेडिसिन (आयएससीसीएम) नागपूर शाखेच्या सहकार्याने २५ मे २०२५ रोजी दत्ता मेघे मेडिकल कॉलेज कॅम्पस, बानाडोगरी, नागपूर येथे बेसिक पॉइंट ऑफ केअर अल्ट्रासोनोग्राफी (पीओसीयूएस) कार्यशाळेचे आयोजन केले.

ही कार्यशाळा विशेषतः पदव्युत्तर वैद्यकीय विद्यार्थ्यांसाठी तयार करण्यात आली होती, ज्याचा उद्देश रिअल-टाइममध्ये अल्ट्रासोनोग्राफी वापरून बेडसाइडनिदानाच्या वाढवणे आणि क्लिनिकल निर्णय घेण्याची क्षमता सुधारणे हा होता. या कार्यक्रमात दत्ता मेघे मेडिकल कॉलेज, जवाहरलाल नेहरू मेडिकल कॉलेज (चेएनएमसी), आणि एनकेपीएसआयएमएस येथील ५० हून अधिक पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

या कार्यशाळेमध्ये अल्ट्रासोनोग्राफीची मूलभूत माहिती, लॉंग पीओसीयूएस, कार्डिएक पीओसीयूएस, एरवेर अल्ट्रासाऊंड, फास्ट आणि ईफास्ट, सेंट्रल व्हेनस कॅन्थुलेशन, डीप वेन थ्रोम्बोसिस (डीव्हीटी) स्क्रनिंग आणि ट्रांमा अल्ट्रासाऊंड प्रोटोकॉल यासारख्या महत्वाच्या घटकांचा समावेश होता. सर्व सहभागी विद्यार्थ्यांना लाइव्ह प्रात्यक्षिके, मार्गदर्शक स्कॅनिंग सत्रे आणि संवादात्मक चर्चांद्वारे व्यावहारिक अनुभव देण्यात आला.

सॅमसंगने भारतात नेक्स्ट जनरेशन गॅलॅक्सी फोल्डेबल्ससाठी प्री-रिझर्व्हची घोषणा केली

गुणधाम, १ जुलै : सॅमसंग १ जुलै रोजी न्यूयॉर्कमध्ये नेक्स्ट जनरेशन फोल्डेबल स्मार्टफोन्स लॉंच करणार आहे. नेक्स्ट जनरेशन फोल्डेबल स्मार्टफोन्समध्ये नवीन आय-पॉवर्ड इंटरफेस आणि ब्रेकथ्रू हार्डवेअर असेल. आफिशियल लॉंचपूर्वी भारतातील ग्राहक २००० रुपये टोकन रक्कम देऊन नेक्स्ट जनरेशन फोल्डेबल स्मार्टफोन्स प्री-रिझर्व्ह करू शकतात. सॅमसंगचे नेक्स्ट जनरेशन फोल्डेबल स्मार्टफोन्स प्री-रिझर्व्ह करणाऱ्या ग्राहकांना डिवाईस खरेदी करण्यावर जवळपास ५.९९ रुपयांचे फायदे मिळतील. ते लवकर डिलिव्हरीसाठी देखील पात्र ठरतील. ग्राहक सॅमसंग.कॉम, सॅमसंग एक्सक्लुसिव्ह स्टोअर्स, अमेझॉन.इन, फ्लिपकार्ट.कॉम आणि भारतभरातील आघाडीच्या रिटेल आऊटलेट्सना भेट देत सॅमसंगचे नेक्स्ट जनरेशन फोल्डेबल स्मार्टफोन्स प्री-रिझर्व्ह करू शकतात. सॅमसंगने व्यवक्तींना गरज असलेल्या वैशिष्ट्यांच्या आधारावर नवीन डिवाईसेस डिझाइन केले आहेत, जसे सर्वोत्तम कार्यक्षमता, शार्पर कॅमेरे आणि कनेक्टेड राहण्याच्या स्मार्टर पद्धती. गॅलॅक्सी एआय डिवाईसेसच्या क्षमतांमध्ये अधिक वाढ करते, तसेच व्यक्तींच्या परस्परसंवाद साधण्याच्या पद्धतीमध्ये बदल करते.

टॅफे आणि एजीसीओमध्ये ब्रॅन्ड अधिकार

नागपूर, १ जुलै : टॅफे, जगातील सर्वात मोठा ट्रॅक्टर आणि शेतीय उत्पादनांचे उत्पादन करणारा समूह असून, त्यांनी आज एजीसीओ सह ब्रॅन्ड, जाहिरातीकरण आणि शेअरहोल्डिंग संदर्भातील सगळ्या बाबींवरती व्यापक असा समझोता आणि ठराव झाल्याचे जाहिर केले. हे सगळे करार एजीसीओ आणि टॅफे दरम्यान असलेल्या काही शासकिय पुर्तता आणि एजीसीओ मध्ये टॅफेचा असलेल्या भारता संबंधातील पुनःखरेदी प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर लागू केले जातील. मल्लिका श्रीनिवासन, अध्यक्ष आणि व्यवस्थापकिय संचालिका- टॅफे या वेळी बोलताना म्हणाल्या, टॅफेचा विकास कहाणीचा नव्या परवाकडे वाटचाल करताना, आपण एजीसीओ शी असलेले आपले नवे आणि दर्घकालीन भागीदारी देखील लक्षात घ्यायला हवी, आणि एजीसीओला एक महत्वाचा शेअर होल्डर म्हणून मदत आणि महत्वाचा करायला हवे. त्याहे देखील म्हणाल्या, टॅफे आणि मॅसे फर्ग्युसन हे भारतीय ग्राहकांचा मनामध्ये गेली ७ वर्षांपासूनचे समान अर्थी शब्द आहेत जणू. आम्ही आमच्या बांधिलकीा प्रती पुन्हा कठी बद्ध होऊन भारतीय शेतीमध्ये आमचा कल्पक उत्पादनांमुळे, उपाय योजना आणि सेवांमधील उत्कृतांचा दिल्या जाणाऱ्या सार्वभौमतेत असे बरेल घडवून आणू. जगातील जमीन उपजावू बनवू

अदानी ग्रीन एनर्जीचा ऐतिहासिक टप्पा १५,५०० मेगावॅट कार्यरत क्षमतेसह भारतातील आघाडीची नवीकरणीय ऊर्जा कंपनी

कंपनीने १५ महिन्यांत ५,००० मेगावॅट नव्याने जोडली आहे. अदानी ग्रीन एनर्जी लिमिटेड ही भारतातील एकमेव कंपनी आहे जी पूर्णतः ग्रीनफिल्ड प्रकल्पांच्या माध्यमातून या टप्प्यावर पोहोचली आहे. कंपनीचे सध्याचे कार्यरत पोर्टफोलिओ सुमारे ११,००५.५ मेगावॅट सौर, १,९७७.८ मेगावॅट वारा, आणि २,५५.६ मेगावॅट सौर-बाऱ्याचे मिश्रित प्रकल्प असे आहे. आशिय खना मुळाव कार्यकारी अधिकारी, अदानी ग्रीन एनर्जी लिमिटेड यांनी यशाबद्दल अभिमान व्यक्त करताना म्हणाले, १५,००० मेगावॅट चा टप्पा पार करणे हे आमच्या कार्यसंघाच्या समर्पणाचे आणि आमच्या प्रवर्तकांच्या दूरदृष्टीचे फळ आहे. श्री गौतम अदानी यांच्या जगातील अग्रगण्य नवीकरणीय ऊर्जा उत्पादक होण्याच्या स्वप्नातून प्रेरित होत आम्ही २०३० पर्यंत ५०,००० मेगावॅट क्षमतेचे उद्दिष्ट ठेवले आहे. ७.९ दशलक्ष घरांना ऊर्जा, ईशान्य भारत संपूर्ण उजळणार अदानी ग्रीन एनर्जी लिमिटेड चे प्रकल्प सुमारे ७.९ दशलक्ष घरांना ऊर्जा पुरवठा करू शकतात. या क्षमतेच्या माध्यमातून कंपनी भारतातील १३ राज्यांत स्वच्छ ऊर्जा पोहोचवू शकते, तसेच संपूर्ण ईशान्य भारत वीजेत उजळवू शकतो.

‘जमाई नं. १’ मध्ये अभिषेक मलिकचा अल्लू अर्जुन प्रेरित लूक ठरणार धडाकेबाज!

मुंबई, १ जुलै : झी टीव्हीवरील जमाई नं. १ या लोकप्रिय मालिकेने प्रेक्षकांसाठी एक उत्कटावर्धकआणि भावनांनी भरलेला ट्रिस्ट आणण्याची तयारी केली आहे, कारण नील (अभिषेक मलिक) देवी कालीचे रूप धारण करणार आहे जो पुण्या २ मधील अल्लू अर्जुनच्या लुकने प्रेरित आहे. हिंदी टेलिव्हिजनवर प्रथमच एक प्रमुख पुरुष पात्र आहे देवी आणि शक्तिशाली अवतारात प्रकट होणार आहे, जो सिनेमॅटिक फ्लेअर आणि भावनिक गहरेपणाचा संगम आहे. रिद्धी (सिमरन कौर) चे अपहरण आणि तिला वाचवण्यासाठी नीलने सुरू केलेले धाडसी मिशन यामुळे कथा अधिक गहन होत जाते, आणि त्यामुळे प्रेक्षकांसमोर एक जबरदस्त नाट्य सादर होणार आहे. अभिषेक म्हणाला, "प्रामाणिकपणे सांगायचं तर जेव्हा मी या ट्रॅकबद्दल ऐकलं तेव्हा मी खूप उत्साहित झालो. मला काली मातेच्या रूपात सादर व्हायचं होतं. माझ्या अंगावर काटा आला. हा लूक पुण्या २ मधील अल्लू अर्जुनच्या धडकी भरवणाऱ्या, गोंड्या आणि शक्तिशाली रूपासारखा होता. आम्ही लूक टेस्ट केला आणि प्रतिसाद जबरदस्त होता. सेटवर सगळ्यांना तो खूप आवडला. आमच्या निर्मात्यानेही मला फोन करून सांगितलं, हा लूक फक्त तुझ्यासाठीच बनलाय. माझ्यासाठी हे खूप मोठं होतं. हे पूर्णपणे काहीतरी वेगळं आहे! असं काहीतरी जे भारतीय टेलिव्हिजनवर कधीच पाहायला मिळालं नाही. हा ट्रॅक खूप जबरदस्त आहे आणि यातला अॅक्शन सीक्वेंस तर त्याला अजूनच थरारक बनवतो. ते दृश्य भारतीय सिनेमातील भव्य, स्टायलिश अॅक्शन सीनसारखा आहे. हे रूपांतर मुळातच इतकं जोरदार होतं की मला या अवतारात सजायला दरोज जवळपास दोन तास लागायचे बाईं पेट्यासून ते जड साडी आणि मंदिराते दागिने घालण्यापर्यंत. सगळं अगदी बारकाईने आणि मेहनतीने केलं गेलं. त्या लुकमध्ये अॅक्शन सीक्वेंस करताना थकायला नक्कीच झालं, पण अनुभव खूप सशक्त होता.

राशीभविष्य

मे़ष : एखाद्या कौटुंबिक कामासाठी मित्रांची मदत घेऊ शकता. तुमचे अडकलेले धन देखील मिळू शकते. कुटुंबात आपल्या लोकांचे सहकार्य मिळेल. पत्नीसोबतचे संबंध चांगले राहतील.

वृषभ :आज जीवनात काही बदलांचा विचार करतील. कला क्षेत्रातील लोकांसाठी आघाा दिवस चांगला राहील. तुम्हाला कामात मदत मिळेल. धनप्राप्तीचा योग संभवतो. एखाद्या खाद्यपदार्थाची आवड वाढू शकते.

मिथुन : मोठ्यांच्या सल्ल्याने काम करावे. तुम्ही ऑनलाईन कामां मूक करण्याचा विचार कराल. यात कुटुंबातील सदस्यांचे सहकार्य मिळेल. पैशांच्या बाबतीत तुम्हाला तुमच्या जोडीदार मदत करेल.

कर्क : ऑफिस मीटिंगमध्ये आपले म्हणणे प्रभावीपणे मांडू शकता. तुमचे प्रेझेंटेशन सर्वांना आवडेल. तुम्हाला आज अचानक धनलाभ होण्याची शक्यता आहे. मुलांकडून पूर्ण मदत मिळेल.

सिंह : अडकलेली कामे आज पूर्ण होतील. यामुळे आर्थिक स्थिती सुधारेल. वकिलांना एखाद्या महत्त्वाच्या खटल्यात यश मिळेल. जमिनीच्या जुन्या व्यवहारातून आज फायदा होईल.

कन्या : व्यावसायिक कामांमध्ये निश्चित प्रगती होईल. तुम्ही परात काही सुधारणा करू शकता. आवश्यक वस्तू खरेदी करू शकता, परंतु आर्थिक परिस्थिती लक्षात घेऊनच निर्णय घ्या.

या शैक्षणिक सत्रांचे नेतृत्व डॉ. शाहनवाज सिद्दिकी, डॉ. राहुल हीवांज, डॉ. पारस जुनके, डॉ. पल्लवी मेश्राम, डॉ. रश्मी अग्रवाल आणि डॉ. चौकसे या मान्यवर प्राध्यापक पॅलनेने केले. त्यांच्या क्लिनिकल कौशल्यामुळे प्रशिक्षण अधिक समृद्ध झाले. विद्यार्थ्यांना ही कार्यशाळा अत्यंत उपयुक्त वाटली आणि उपस्थित प्राध्यापकांनी उत्कृष्ट योग्याभूत सुविधा, कार्यशाळेचे सुळुळीत आयोजन आणि विद्यार्थ्यांचा उत्साह यांचे विशेष कौतुक केले.

डॉ. अंजली बोरकर, एचओडी अनेस्थेशिया, यांनी सांगितले की पीओसीयूएस हे अलीकडील वैद्यकीय व्यवस्थेत, विशेषतः अनेस्थेशिया आणि क्रिटिकल केअरमध्ये, एक आधुनिक भाग बनला आहे. अशा केंद्रित कार्यशाळांचे आयोजन भविष्यातील डॉक्टरांना वेळेवर हस्तक्षेप करण्यासाठी आवश्यक कौशल्य देण्यात

यंदा वर्ल्ड स्किन हेल्थ डे निमित्त कॅलिफोर्निया बदामांच्या पौष्टिकतेसह त्वचेला उत्तम पोषण द्या

नागपूर, १ जुलै : यंदा वर्ल्ड स्किन हेल्थ डेची थीम 'नो हेल्थ विदाऊट स्किन हेल्थ' एकूण आरोग्यामध्ये त्वचेच्या भूमिकेवर भर देते. आज त्वचेच्या आरोग्याची काळजी घेताना बाहेरून स्किनकॅअरला प्राधान्य देण्यासोबत आतून देखील त्वचेला उत्तम पोषण मिळण्याला प्राधान्य दिले जाते, ज्यासाठी दररोज आरोग्यदायी आहार सेवन करणे आवश्यक आहे. त्वचेसाठी अनुकूल असलेल्या खाद्यपदार्थांचे सेवन केले पाहिजे, जसे कॅलिफोर्निया बदाम, ज्यामध्ये व्हिटॅमिन ई व आरोग्यदायी फॅट्स समृद्ध प्रमाणात असतात. तसेच हे बदाम त्वचेचे आरोग्य उत्तम राखण्यास, त्वचा कोमल व आरोग्यदायी दिसण्यास मदत करतात.

कॅलिफोर्निया बदाम १५ आवश्यक पौष्टिक घटकांचा स्रोत आहेत. यापैकी अनेक पौष्टिक घटक त्वचेची घडणू व पोत सुधारण्यास मदत करतात. व्हिटॅमिन ई व आरोग्यदायी फॅट्समध्ये अ‍ॅण्टी-एजिंग गुणधर्म असतात आणि त्वचेचे आरोग्य उत्तम राखतात. खरेतर, संशोधनामधून निदर्शनास येते की नियमितपणे बदामांचे सेवन केल्याने चेहऱ्यावर सुरकुत्या येणे कमी होऊ शकते, ज्यामुळे बदाम दैनंदिन ब्युटी रूटिनमध्ये गुणकारी भर आहेत.

आधुनिक न्यूस्निनशल सायन्स व्यतिरिक्त आयुर्वेद, सिद्ध व उनानी यांसारख्या पारंपारिक शास्त्रांनी बदामांचे त्वचेसाठी फायदे फार काळापूर्वी निदर्शनास आणले आहेत. या प्राचीन शास्त्रांमधून बदाम त्वचा चमकदार होण्यास कशाप्रकारे मदत करतात हे निदर्शनास येते, जे आजच्या वेलनेस ध्येयांमध्ये कालातीत ज्ञानाची भर करतात. तसेच, नियमित बदामांचे सेवन केल्याने त्वचेचे सूर्यप्रकाशाच्या अतिनील किरणांपासून संरक्षण होण्यास मदत होऊ शकते, जे भारतातील उन्हाळा कटूटस्मयान अत्यंत लाभदायी आहे.

बदामांना सुपरफूड बनवणारी बाब म्हणजे त्यांची वैविध्यता व पौष्टिकता. बदाम कच्चे, भिजवून, भाजून सेवन करता येऊ शकतात किंवा स्मूदीज,

महत्त्वपूर्ण ठरते, असे त्यांनी अधोरेखित केले.

या कार्यशाळेला डॉ. अनुप मरार (डायरेक्टर डीएमआयएचईआर ऑफ कॅम्पस), डॉ. उज्वल गजभे (डीन), डॉ. बी. आर. सिंग (व्हाईस डीन), डॉ. वसंत गावंडे (सीएमएस, एसएमएचआरसी), आणि डॉ. प्रतिभा देशमुख (संचालक, अनेस्थेशिया) यांचे भक्कम संस्थात्मक पाठबळ लाभले.

या कार्यशाळेचे काटेकोरपणे संयोजन डॉ. नेहा गोयंका आणि डॉ. पारस जुनके (आयएससीसीएम) यांनी केले. ज्यांना डॉ. अदीबा सिद्दिकी, डॉ. रोशनी मनवानी, डॉ. वरुण, श्री. विवेक भारद्वाज, श्री. अभिषेक कुमार, आणि श्री. योगेश मस्के (एसईएल आणि एससी, डीएमआयएचईआर) यांच्या आयोजन समितीने सक्रिय साथ दिली. डॉ. आनंदहट्टगावकर (विभागप्रमुख, रेडिओलॉजी) आणि डॉ. राजशी सेनगुप्ता (एचओडी ओबीजीवाय) यांनी अल्ट्रासाऊंड मशीन व कार्यक्रम स्थळाची व्यवस्था उपलब्ध करून देत मौल्यवान योगदान दिले.

कु. आलिया यांच्या नेतृत्वाखाली श्री. प्रफुल्ल धाबेकर, श्री. विनोद गजबिये, एमसीएच व्यवस्थापक, सोडेक्सो आणि हाऊसकीपिंग टीम यांनी सुद्दीच्या दिवशीसुद्धा उत्कृष्ट समन्वय ठेवून कार्यशाळेची अंमलबजावणी केली. हा उपक्रम संस्था सातत्याने वैद्यकीय शिक्षण आणि आंतरशाखीय शिक्षणाला किती महत्त्व देते हे अधोरेखित करतो. विविध महाविद्यालयांतील विद्यार्थ्यांचा उत्स्फूर्त सहभाग अशा प्रकारच्या प्रात्यक्षिक प्रशिक्षण कार्यशाळांची पदव्युत्तर वैद्यकीय अभ्यासक्रमात वाढती गरज आणि उपयुक्तता अधोरेखित करतो.

सलाड, डिसर्ट व पारंपारिक पाकलांमध्ये भर करता येऊ शकतात. बदामांचे कशाहीप्रकारे सेवन केले तरी बदामांमधील पौष्टिकता कायम राहते, ज्यामुळे चमकदार, आरोग्यदायी त्वचेसाठी ते दैनंदिन आहारामध्ये सहजपणे समाविष्ट करता येतात.

वर्ल्ड स्किन हेल्थ डे आणि त्वचेची काळजी घेण्याच्या महत्त्वाबाबत मत व्यक्त करत स्किन एक्सपर्ट आणि कॅस्मेटोलॉजिस्ट डॉ. गीतिका मित्तल गुप्ता म्हणाल्या, "मी माझ्या क्लायंट्सना नेहमी आठवण करून देते की, त्वचेचे आरोग्य आतून उत्तम राखले पाहिजे. पुरेशी झोप, सक्रिय राहणे आणि संतुलित व पौष्टिक आहाराचे सेवन त्वचेचे आरोग्य उत्तम राखण्यामध्ये महत्त्वाची भूमिका बजावतात. मी दैनंदिन आहारामध्ये मुठभर बदामांचे सेवन करणाऱ्या शिफारस करते, जे स्नॅक म्हणून सेवन करता येऊ शकतात किंवा आहारामध्ये समाविष्ट करता येऊ शकतात. बदामांमध्ये व्हिटॅमिन ई, प्रोटीन, झिंक व कॉपर असते. हे पौष्टिक घटक त्वचेला पोषण देतात आणि सूर्यप्रकाशाच्या अतिनील किरणांपासून देखील संरक्षण करण्यास मदत करू शकतात. असे लहान, सातत्यपूर्ण बदल त्वचा दीर्घकाळापर्यंत चमकदार व आरोग्यदायी ठेवण्यास मदत करतात."

बिरला ओपसपेंट्र्स रंगांच्या ताकतीने भारतीय वारसा स्थळांना देतये उजाळा

मुंबई, १ जुलै : आदित्य बिरला ग्रुपच्या ग्रासीम इंडस्ट्रीज अंतर्गत येणाऱ्या बिरला ओपस पेंटने त्यांच्या दुनियेत रंग भरूया या ब्रीदवाक्यावर आधारीत एक नवे ब्रँड कॅपेन सुरु केले आहे. भारतातील ऐतिहासिक वारसांना या मोहिमेअंतर्गत पुनर्जीवित करण्यात येईल. गेटवे ऑफ इंडिया या स्थळापासून मोहिमेची सुरुवात होईल. रंगांच्या माध्यमातून अभिमान, सौंदर्य आणि परिवर्तनाची भावना देशभरात कशी जागृत होऊ शकते, हे यातून दिसून येईल.

संस्थेच्या ओपस बॉय या यशस्वी अभियानाच्या प्रतीकर नवी जाहिरात मोहीम सुरु करण्यात आली आहे. दुनियेत रंग भरूया हा याच मालिकेचा पुढील टप्पा आहे. रंगांमध्ये केवळ ठिकाणाचे रुप नव्हे तर विचार आणि दृष्टीकोन बदलण्याची ताकद असते, हेच यातून दाखवण्यात आले आहे. बिरला ओपस पेंट्सचे सीईओ रक्षित हूरागवे हे चित्रपटाच्या उद्घाटनप्रसंगी बोलताना म्हणाले, आमच्या मागील कॅपेनला मिळालेल्या दमदार प्रतिसादानंतर आता हे नवे कॅपेन सादर

क्षमता दाखवून नवी आशेची कथा लिहिण्याचे उद्दिष्ट आम्ही समोर ठेवले आहे. यामुळे प्रत्येक भारतीयाला त्यांच्या सभोवतालचे सौंदर्य आणि रंगांच्या परिवर्तनात्मक बदलाची आठवण करून दिली जाईल.

लिओ इंडियाचे चीफ क्रिएटिव्ह ऑफिसर सचिन कांबळे म्हणाले, यापूर्वीच्या लोकप्रिय ठरलेल्या चित्रपटांनंतर बिरला ओपसच्या या नव्या विचारातले दुनियेत रंग भरूया या चित्रपटाला अधिक बळकटी मिळाली आहे. याअंतर्गत आम्ही ३डी फिल्म ऑनिमेशनचा वापर करून एक समृद्ध आणि आकर्षक अनुभव देण्याचा प्रयत्न केला आहे. भारतातील सर्वात प्रतिष्ठित दृश्यांमधून एकाची निवड करत त्या पार्श्वभूमीवर चित्रपटाचा सेट तयार करण्यात आला. ही स्मारके भव्य आणि कालातीत असल्यामुळे रंगांची परिवर्तन ताकद वापरून जगाची पुनर्कल्पना करण्याकरिता प्रेक्षकांना प्रेरणा देता येते. यासाठी ही दृश्ये पार्श्वभूमी म्हणून वापरण्यात आली आहेत.

कलाकार प्लास्टिक पिशव्या–मुक्त जीवनासाठी सांगत आहेत त्यांचे पर्यावरणपूरक उपाय!

मुंबई, १ जुलै : इंटरनॅशनल प्लास्टिक बॅग फ्री डे निमित्त कलाकार साध्या पण प्रभावी सवयी स्वीकारून पर्यावरण –जागरूक जीवन जगण्यास प्रेरित करत आहेत. जुन्या कपड्यांना ट्रेंडी शॉपिंग टोटॅसमध्ये बदलण्यापासून त्यांच्या दैनंदिन दिनचर्येत तगाव्या आणि कापडी पिशव्या समाविष्ट करण्यापर्यंत ते सिद्ध करत आहेत की, शाश्वतता सहज आणि स्टायलिश असू शकते. किराणा दुकानात खरेदी करणे असो किंवा विमानतळावरावर जायचे असो त्यांच्या जाणीवपूर्वक निवड महत्त्वपूर्ण संदेश देतात की, लहान पुढाकार देखील मोठा प्रभाव निर्माण करू शकतात. एण्ड टीव्हीवरील कलाकार देखील त्यांच्या सर्जनशील प्लास्टिक–मुक्त जीवनशैली उपायांबाबत सांगत आहेत. हे कलाकार आहेत हिमानी शिवपुरी (कटोरी अम्मा, हप्पू की उलटन पलटन') आणि शुभांगी अत्रे (अंगूरी भाबी, भाबीजी घर पर है'). कटोरी अम्माची भूमिका साकारण्यासाठी लोकप्रिय हिमानी शिवपुरी म्हणाल्या, 'मी नेहमी वस्तू फेकून देण्याऐवजी त्यांचा पुनर्वापर करते. घरामध्ये मी मैत्रिणीच्या मदतीने माझ्या जुन्या साड्या व टुपड्यांपासून आकर्षक व मजबूत शॉपिंग बॅगज बनवण्यास आहेत. या कापडी पिशव्या टिकाऊ व आकर्षक असण्यासोबत त्यामध्ये भावनिकता सामावलेली आहे, त्यांच्याकडे पाहिल्यानंतर मला गतकालातील सुरेख क्षणांची आठवण येते. मी माझ्या कारमध्ये नेहमी तागाची पिशवी ठेवते, ज्यामुळे मला प्लास्टिक पिशवीचा वापर कराला लाग नाही. सेटवर देखील मी पुन्हा वापर करण्यायोग्य पिशव्या घेऊन येत असोई स्थापित करते आणि अनेकदा तरूण कलाकारांसोबत शाश्वत निवडी करण्याबाबत चर्चा करते. यंदा इंटरनॅशनल प्लास्टिक बॅग फ्री डे निमित्त मी सर्वांना आपल्या पारंपारिक पद्धतीचा अवलंब कल्याचे आवाहन करते. आपल्या आई व आजी यासंदर्भात आग्रही होत्या, ज्या ट्रेंड होण्यापूर्वीच कापडी पिशव्यांचा वापर करायच्या. चला, अभिमानाने, सर्जनशीलतेसह आणि जुन्या आठवणींना उजाळा देत तो ट्रेंड पुन्हा आणूया. शाश्वतता फक्त गरज नाही तर जीवनशैली निवड आहे, जी आपल्याला आपल्या संस्कृतीशी जोडते.'"

जागतिक चॉकलेट दिन: **:** सोनी सबवरील कलाकार सांगत आहेत आपल्या चिरंतन चॉकलेट प्रेमाविषयी

मुंबई, १ जुलै : चॉकलेटच्या बाबतीत नक्कीच काहीतरी खास असते. चॉकलेट आपल्याला स्वादळा आनंद देतात, जुन्या आठवणीत घेऊन जातात आणि जीवनातील काही सुंदर क्षण देऊन जातात. अनेकांना चॉकलेट हा मुलू सुधारण्याचा रामबाण उपाय वाटतो. जगात सर्वत्र जागतिक चॉकलेट दिन साजरा होत असताना सोनी सबवरील कलाकार, आशी सिंह, करुणा पांडे, सायली साळुंखे, आदित्य रेडिज आणि परिवा प्रणती आपल्या चॉकलेट्सशी निगडीत गोड आठवणी शेअर करता आहेत..

उफफ ये लव हे मुश्किल ... मालिकेत कैरीची भूमिका करत असलेली आशी सिंह म्हणते, मला वाटते चॉकलेट ही माझी कायमची कमजोरी आहे. लहान असताना खास करून राजीच्या वेळी फ्रिज धुंडाळून जे मिळेल ते चॉकलेट मी तोंडात टाकायचे. खरं सांगायचं तर, ती माझी सवय आजही फारशी बदललेली नाही. आजही छोट्या छोट्या चॉकलेटच्या पॅकमधून माझ्या आवडत्या रंगाच्या चॉकलेट निवडून, तोंडात चघळत चघळत त्या जुन्या दिवसांचा आनंद मी घेते. वीर हनुमान मालिकेत अंजनी मातेची भूमिका करणारी सायली साळुंखे म्हणते, मी पहिल्यापासून गोडघाशी आहे. चॉकलेट ब्राऊनी हा तर माझा सगळ्यात जास्त आवडता पदार्थ आहे. लहान असताना माझा परीक्षेत चांगला निकाल आला की आई मला नेहमी चॉकलेट मिल्कशेक देऊन माझे कौतुक करायची. आजही तीच परंपरा चालू आहे. आज मला स्वतःला खुश करायचे असले की मी जेवण झाल्यानंतर मस्त स्वादिष्ट चॉकलेट ब्राऊनी किंवा एक डार्क चॉकलेटचा बार खाते. पुण्या इम्प्रासिबल मालिकेत पुण्याची भूमिका करणारी करुणा पांडे म्हणते, माझ्यासाठी चॉकलेट म्हणजे आनंदाचे प्रतीक आहे. मला आठवते, जेव्हा मी लहान होते, तेव्हा माझे वडील चॉकलेट्स घेऊन यायचे आणि सगळे नातेवाईक एकत्र व्हायचे तेव्हा त्या चॉकलेट्सचे रेंपर काढून आजही फारशी बदललेली मला फार आवडायचे. आजही जेव्हा मी चॉकलेट खाते, तेव्हा लहानपणीचे क्षण आठवतात.

तेनाली रामा मालिकेत राजा कृष्णदेवरायाची भूमिका करणारा आदित्य रेडिज म्हणतो, चॉकलेट मला शाळेतल्या साध्या दिवसाची आठवण करून देते. गाीत वाढदिवसाच्या चॉकलेट वितरित व्हायच्या, ज्याची आम्ही आतुरतेने वाट बघायची. ते छोटेदे चॉकलेट आम्ही किती जपून ठेवायचो, आणि त्याचा काय आस्वाद घ्यायचो! आज माझ्या आवडीनिवडी थोड्या बदलल्या आहेत. आता मला डार्क चॉकलेटचा रिचनेस आवडतो. खास करून ज्यात समुद्री मीठ किंवा बदाम असतात, ते डार्क चॉकलेट मला फारच आवडते. चॉकलेट मूस आणि चॉकलेट देखील माझे आवडते पदार्थ आहेत.

वागले की दुनिया! नई पीढी नए किस्से मालिकेत वंदना वागलेची भूमिका करणारी परिवा प्रणती म्हणते, एक आई म्हणून मला चॉकलेट वेगळ्याच कारणांने आवडतात. केवळ मला खायला आवडते इतकेच नाही, तर छोटे छोटे आनंद आणि एकत्र निर्माण केलेल्या आठवणी यांचे स्मरण देतात चॉकलेट्स ! माझा मुलगा खूप लहान आहे आणि तो काय खातो याकडे माझे बारीक लक्ष असते. पण जेव्हा तो एखाद्या बेवारीच्या दुकानावरून जातो किंवा एखाद्या चॉकलेट केकवर त्याची नजर पडते तेव्हा त्याच्या डोळ्यांत जी चमक दिसते ती मी स्वतः नीट ओळखते! अशा वेळी मी देखील माझ्या बालपणात पोहोचते. मला लहानपणी चॉकलेट एकलेयर्स फारच आवडायचे आणि आईने घरी बनवलेला चॉकलेट बिस्किट केक्सुद्धा फार आवडायचा. माझ्यासाठी चॉकलेट फक्त स्वादासाठी खाव्ये नसते, तर चॉकलेट पिढ्यांना जोडते आणि आठवणी जाग्या करते, अगदी आपल्या गोड स्वभावाने !

शब्दकोडे क्रमांक २१५२

१	२	३	४	५	६	७	
		९	१०	११			
१५	१६		१७	१८		१९	

	२०		२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७
२८					३०				
		३३		३४		३५		३६	

३७			३८	३९		४०	४१		४२
		४३	४४		४५	४६	४७		
४८					४९			५०	

			५१			५२	५३		
५४	५५			५७		५८		५९	६०
		६१		६२		६३		६४	

६६		६७		६८		६९		७०	
		७१				७२			
								७३	७४

७५			७६			७७			

आडवे शब्द :-	
१) आक्षर्यचकित	२१) तंबूची

देशात एकच टाहो : रोजी, मजुरी, नोकरी, काम द्या हो!

भारतात सन १९८० ते सन १९९५ या काळात मोठ्या प्रमाणात बेकारी होती. परंतु मुक्त अर्थव्यवस्थेमुळे देशातला रोजगार निर्मितीचा प्रश्न बऱ्याच अंशी निमीतीचा प्रश्न बऱ्याच अंशी कमी झाला होता. मात्र सांप्रतकाळी तर त्याहून चिंताजनक स्थिती निर्माण झाली आहे. सन २०२४च्या निवडणूकींनंतर रोजगार उपलब्ध करून दिले जातील अशी युवकांना व जनतेला अपेक्षा होती, मात्र सारे स्वप्न धुळीस मिळाले. बेकारीची समस्या दिवसेंदिवस वाढतच आहे. जुन्या

कृष्णकुमार आनंदी गोविंदा निकोडे गडचिरोली ९४२३७९४८८३

नोकरदारांना दोन-दोन, तीन-तीन अतिरिक्त प्रभार सांभाळताना तारेवरची कसरत करावी लागत आहे. तरीही नोकर भरतीला ब्रेक लावलेले आहेत.

सुशिक्षित बेरोजगार मिळले ते काम करत आहेत. फक्त पोलिस भरती सुरु आहे. त्यात वकीली, डॉक्टरेट, अभियंता, अशा पदव्या मिळविलेले तरुण उतरत आहेत. थोडा थोडका जमिन तुकडा विकून उच्च शिक्षण घेतलेले तरुण हॉटेलमध्ये कपबश्या विसळण्याचे कामसुद्धा शोधत आहेत.

बेकार म्हणजे ज्याला काम मिळालेले नाही असा व्यक्ती होय, बेकारीचा अभ्यास करताना दोन बाबी आधी स्पष्ट झाल्या पाहिजेत, पहिली म्हणजे बेकारीची व्याख्या कार्यकारी लोकसंख्येपर्यंतच मर्यादीत ठेवावी लागते, लोकसंख्येतील ० ते १४ वयोगट व ज्येष्ठ नागरिक इ. घटक वजा केल्यावर जी उरते ती कार्यकारी लोकसंख्या होय. बेकारी म्हणजे अशी स्थिती होय, की जेथे व्यक्ती प्रचलित मजुरीच्या दरावर काम करायला तयार असतो, परंतु त्याला काम मिळत नसते. बेरोजगारीमुळे देशातील मानवी साधनसंपत्तीचा अपव्यय होतो. बेरोजगारीमुळे देशासमोरील अनेक समस्यांमध्ये वाढ होते. बेकारीमुळे देशातील सकल राष्ट्रीय उत्पन्न कमी राहते आणि समाज हा गरीब व मागासलेला राहतो. बेकारीमुळे देशाच्या अर्थव्यवस्थेच्या सुरक्षिततेला धोका निर्माण होतो.

बेकारीची संकल्पना :

(१) अनेिच्छक बेकारी - या बेकारीला हश्य किंवा उघड बेकारी असेही म्हणतात. ही बेकारी म्हणजे अशी एक अवस्था की लोकांची काम करण्याची पात्रता असते आणि काम करायला तयार असतात, परंतु त्यांना काम प्राप्त होत नाही. ही स्थिती श्रमांका अतिरिक्त पुरवठा व त्या तुलनेत श्रिमंकांची कमी मागणी यातून निर्माण होते. यामध्ये माणसांची मनस्थिती नसतानाही असेल ते कामे करावी लागतात तेही विनामोबदला किंवा कमी मोबदला; त्यामुळे त्यांचे हक्कांचे उच्छाटन होत असलेले दिसून येते. तसेच कमी मिळालेल्या मोबदल्याने त्यांच्या परिवारातील आर्थिक अडचणी पूर्ण होत नसल्याने बेकारीचे प्रमाण वाढत असल्याचे दिसून येते.

(२) ऐच्छिक बेकारी - हा बेकारीचा असा प्रकार आहे की जेथे व्यक्ती काम करण्यासाठी पात्र असते पण तिची काम करण्याची इच्छा नसते. खऱ्या अर्थाने ही बेकारीची स्थिती नसून निष्क्रियतेची स्थिती आहे.

(३) न्यून किंवा अर्धबेकारी- ही एक अशी स्थिती होय, की जेथे व्यक्तीची काम

गावातील गुरे, शेळ्या जंगालात नेऊन चारण्याचे काम करू लागले आहेत. सरकारी नोकरीच्या चार-पाच जागेसाठी लाखो तरुणांचे अर्ज जमत आहेत. त्यामुळे छुपी वशिलेबाजी फोफावत आहे. त्यातल्या त्यात अजाचीं शुल्कही गरीबांना आणखी खोल डोहात ढकलणारी असते. रु.९०० ते १००० एवढी मोठी रक्कम जमा करण्यात त्यांचे बरेच दिवस खर्ची पडलेले असतात. कारण कोठेही

त्यांना दररोज १०० रुपयांची मोलमजुरी करावी लागत आहे. गडचिरोली सारख्या त्यांना दररोज १०० रुपयांची मोलमजुरी करावी लागत आहे. गडचिरोली सारख्या अतिदुर्गम जिल्ह्यात जल सिंचनाच्या सोयी नाहीत, त्यामुळे शेतकरी केवळ पावसाच्या पाण्यावर अवलंबून असल्याने शेती पिकली तर पिकली नाहीतर फेकली, अशी बिकट परिस्थिती. उद्योगधंदे, कारखाने, प्रकल्प आदी काहीच नाहीत. त्यामुळे रोजी, मजुरीचीही वाणवाच आहे. सामान्य जनता अन्नान दशेत आहे, जेथील युवकवर्ग सुशिक्षित बेकार- बेरोजगार आहे, तो देश विकसनशील देश आहे, असे कसे काय म्हणता येईल?

करण्याची क्षमता पूर्णपणे वापरली जात नाही, किंवा तिला केनिष्ठ पातळीवर काम करावे लागते. उदा. १. पदव्युत्तर शिक्षित व्यक्तीने पहारेकऱ्याची नोकरी करणे. २.ईजिनअर व्यक्तीने शिपायाची नोकरी करणे.

(४) पूर्ण बेरोजगारी - व्यक्तीकडे पात्रता, कोशल्य, इच्छाशक्ती, असूनही कोणत्याच ठिकाणी काम प्राप्त होत नाही. याला पूर्ण बेरोजगारी म्हणतात **बेकारीचे प्रकार :**

१. ग्रामीण बेकारी- ही बेकारी प्रामुख्याने ग्रामीण भागात दिसून येते. ही एक गंभीर स्वरूपाची समस्या आहे. यामध्ये खालील प्रकार येतात. अ) हंगामी बेकारी- भारतात बहुतेक शेतकरी लागवडी साठी पावसावर अवलंबून असतात. त्यामुळे वषातून एकदाच पीक घेता येते. यामुळे ग्रामीण शेतमजुरांना केवळ ४ ते ५ महिनेच काम प्राप्त होते व उर्वरित काळ ते बेकार राहतात. म्हणून या प्रकाराला हंगामी बेकारी म्हणतात. ही बेकारी शहरी भागात सुद्धा आढळते. उदा. पर्यटन क्षेत्रातील मार्गदर्शक, लग्नसमारंभातील वादक इत्यादी. ब) प्रचन्न बेकारी (छुपी): अति लोकसंख्येच्या अविकसित आणि विकसनशील देशांमध्ये प्रचन्न बेकारी ही एक मूलभूत स्वरूपाची समस्या आहे. या प्रकारच्या बेकारीत ज्या ठिकाणी काम करण्यासाठी कमी लोकांची गरज आहे, तिथे गरजेपेक्षा जास्त लोक काम करतात, तेव्हा अतिरिक्त श्रमिकांची सीमाना उत्पादकता शून्य राहते. म्हणजेच अतिरिक्त लोक उत्पादनात कोणतीही भर टाकत नाही व छुपी बेकारी निर्माण होते.

उदा. एका कारखान्यात उत्पादन प्रक्रियेसाठी केवळ २० कामगारांची गरज असताना तेथे २५ कामगारांनी काम करणे. येथे अतिरिक्त ५ कामगार हे छुपे बेकार ठरतील व ते उत्पादनात कोणतीही भर टाकत नाही. अशा अतिरिक्त कामगारांनी उत्पन्नाचे मूल्य विनाकारण वाढते.

क) शहरी बेकारी: जी बेकारी शहरी भागांमध्ये आढळून येते तिला शहरी बेकारी

म्हणतात. याचे खालील प्रकार आहेत. सुशिक्षित बेकारी- ज्या व्यक्तीने शिक्षण घेतले आहे आणि त्याची काम करण्याची इच्छा व पात्रता असूनही काम मिळत नसेल, अशा स्थितीला सुशिक्षित बेकारी असे म्हणतात. ही बेकारी दहावी, बारावी पास झालेले, पदवीपूर्व, पदवीधर, पदव्युत्तर शिक्षण घेतलेले या लोकांमध्ये आढळून येते. नोकरियोग्य शिक्षणासाठी जास्त पैसे मोजावे लागतात. अनेकांच्या आर्थिक परिस्थितीमुळे व उच्च शिक्षणासाठी आकारण्यात येणाऱ्या भरमसाठ शुल्कामुळे योग्य शिक्षण घेणे शक्य होत नाही. म्हणूनही बेकारी वाढते.

शिक्षण घेणारे दिवसेंदिवस वाढत असले तरी त्यांच्या शिक्षणासारखे त्यांना काम मिळत नाही. उच्च पदवी घेऊन देखील आज लाखो सुशिक्षित बेकारांचे प्रमाण वाढले आहे.

सरकार कोणतेही असो पण त्या सुशिक्षितांना त्यांच्या पदवी अनुसार काम मिळाले पाहिजे, नाहीतर ही बेकारी भविष्यात खूप वाढेल व त्यांना पाहून येणारी पुढची पिढी ही शिक्षणापासून वंचित राहील, असा विचारही दिसून येतो.

तांत्रिक बेकारी - उत्पादनाच्या तंत्रात बदल झाल्याने जी बेकारी निर्माण होते, त्या बेकारीला तांत्रिक बेकारी असे म्हणतात. शहरी भागात कारखानदार श्रमिकांपेवजी यंत्रांना जास्त प्राधान्य देतात. त्यामुळे उत्पादन खर्च कमी होतो आणि नफा वाढतो. उच्च दर्जाचे तंत्रज्ञान वापरून उत्पादन करणे, यामुळे श्रमिकांना कामावरून कमी केले जाते. त्यामुळे तांत्रिक बेकारी निर्माण होते. धर्षणात्मक बेकारी (संघर्षात्मक बेकारी) - या प्रकारच्या बेकारीमध्ये आर्थिक संघर्षात्मक श्रमिकांना तात्पुरत्या स्वरूपात बेकार व्हावे लागते. यंत्रातील बिघाड, कच्च्या मालाची टंचाई, वीज कपात इ. मुळे श्रमिकांना कामावरून कमी केले जाते. अशा स्थितीत श्रमिकांना एक काम सोडल्यापासून दुसरे काम स्वीकारेपर्यंत बेकार राहावे लागते, म्हणून त्याला धर्षणात्मक बेकारी म्हणतात. कारण या बेकारीच्या मधल्या काळात त्यांनी परिस्थितीशी संघर्ष केलेला असतो.

ड) चक्रीय बेकारी - तेजीच्या अवस्थेनंतर उत्पन्नाची मंदीच्या अवस्थेत प्रभावी मागणीच्या कमतरतेमुळे निर्माण होणाऱ्या बेकारीला चक्रीय बेकारी म्हणतात. हा बेकारीचा प्रकार व्यापार चक्रामुळे निर्माण होतो. मंदीच्या काळात प्रभावी मागणीच्या कमतरतेमुळे आर्थिक क्रिया मंदावतात त्यामुळे उद्योगांचे मालक उत्पादन कमी करतात. परिणामी कामगारांना कामावरून कमी केले जाते. उ. २००८ च्या मंदीमुळे माहिती व तंत्रज्ञान क्षेत्रात अशाच प्रकारची चक्रीय बेकारी निर्माण झाली होती.

इ) संरचनात्मक बेकारी- जेव्हा अर्थव्यवस्थेत संरचनात्मक व तंत्रज्ञानात्मक बदल होतात तेव्हा ही बेकारी निर्माण होते. जेव्हा मागासलेल्या व परंपरागत अर्थव्यवस्थेत संरचनात्मक बदल होऊन ती आधुनिक व विकसित होत जाते तेव्हा मागणीमध्ये मूलभूत स्वरूपाचे बदल होतात. त्यातून संरचनात्मक बेकारी निर्माण होते. ही बेकारी एक दीर्घकालीन घटना होय.

उदा. ऑटो रिक्सांमुळे शहरातील घोडामाडी कालबाह्य झाली म्हणजेच त्यांना संरचनात्मक बेकारी सहन करावी लागली.

भारतातील बेकारीची परिस्थिती : भारतात ग्रामीण व शहरी भागात मोठ्या प्रमाणावर कामगारांना इच्छेविरुद्ध बेकार राहावे लागते,

हे निर्विवाद सत्य आहे. नेमके किती लोक बेकार आहेत, त्याचा अंदाज घेणे कठीण आहे. नियोजन मंडळ, जनगणनेचा अहवाल, तसेच मध्यवर्ती सांख्यिकी संस्था यांना या बाबतीत अचूक माहिती नाही. या बाबतीत काही अंदाज पुढीलप्रमाणे देता येतील- शहरी व ग्रामीण भागातील बेरोजगारी-

बेकारीची कारणे :

१. लोकसंख्या वाढीची जास्त गती- स्वातंत्र्यानंतर भारताची लोकसंख्या वेगाने वाढू लागली. त्यामुळे श्रमशक्ती वाढत गेली. अपुऱ्या आर्थिक विकासामुळे या अतिरिक्त श्रमशक्तीला द्वितीय व तृतीय क्षेत्रात सामावून घेता आले नाही. त्यामुळेच बेकारी वेगाने वाढत गेली.

शेती मशागतीचे मागास स्वरूप- अज्ञान व निरक्षरतेमुळे भारतातील शेतकरी शेतीमध्ये परंपरागत पद्धतीचा वापर करतात. त्यामुळे भूमीची उत्पादकता कमी राहते आणि रोजगार वाढत नाही. सरकारी नोकर भरती बंद- यामुळे सुशिक्षित बेरोजगारी शिगेली गेली. सरकारच्या नोकर कपात मोहिमेद्वारे सुद्धा बेकारीत अवाढव्य वृद्धी होते, परिणामात: बेकारी वाढते.

भारतात सन १९८० ते सन १९९५ या काळात मोठ्या प्रमाणात बेकारी होती. परंतु मुक्त अर्थव्यवस्थेमुळे देशातला रोजगार निर्मितीचा प्रश्न बऱ्याच अंशी कमी झाला होता. मात्र सांप्रतकाळी तर त्याहून चिंताजनक स्थिती निर्माण झाली आहे. बेकारीची समस्या दिवसेंदिवस वाढतच आहे. जुन्या नोकरदारांना दोन-दोन, तीन-तीन अतिरिक्त प्रभार सांभाळताना तारेवरची कसरत करावी लागत आहे. तरीही नोकर भरतीला ब्रेक लावलेले आहेत.

सुशिक्षित बेरोजगार मिळेल ते काम करत आहेत. फक्त पोलिस भरती सुरु आहे. त्यात वकीली, डॉक्टरेट, अभियंता, अशा पदव्या मिळविलेले तरुण उतरत आहेत, थोडा थोडका जमिन तुकडा विकून उच्च शिक्षण घेतलेले तरुण हॉटेलमध्ये कपबश्या विसळण्याचे कामसुद्धा शोधत आहेत. गावातील गुरे, शेळ्या जंगालात नेऊन चारण्याचे काम करू लागले आहेत.

सरकारी नोकरीच्या चार-पाच जागेसाठी लाखो तरुणांचे अर्ज जमत आहेत. त्यामुळे छुपी वशिलेबाजी फोफावत आहे. त्यातल्या त्यात अजाचीं शुल्कही गरीबांना आणखी खोल डोहात ढकलणारी असते. रु.९०० ते १००० एवढी मोठी रक्कम जमा करण्यात त्यांचे बरेच दिवस खर्ची पडलेले असतात. कारण कोठेही त्यांना दररोज १०० रुपयांची मोलमजुरी करावी लागत आहे.

आज सन २०२४ नंतरही विज्ञानयुगात गडचिरोली सारख्या अतिदुर्गम जिल्ह्यात जल सिंचनाच्या सोयी नाहीत, त्यामुळे शेतकरी केवळ पावसाच्या पाण्यावर अवलंबून असल्याने शेती पिकली तर पिकली नाहीतर नासली, अशी बिकट परिस्थिती आवावून आहे.

उद्योगधंदे, कारखाने, प्रकल्प आदी काहीच नाहीत. त्यामुळे रोजी, मजुरीचीही वाणवाच आहे. सामान्य जनता अन्नान दशेत आहे, जेथील युवकवर्ग सुशिक्षित बेकार- बेरोजगार आहे, तो देश विकसनशील देश आहे, असे कसे काय म्हणता येईल?

शिक्षण म्हणजे काय रे भाऊ?

आपले आयुष्य खर्ची घातले त्या महामानवाचे फोटो शिक्षीत लोकांच्या घरात आहेत का? जर हे महापुरुषांचे फोटो घरात लाऊ शकत नाहीत तर यांना शिक्षीत कसे म्हणावे? जो अन्याया विरोधात गुरगुरत नाही ते शिक्षण आहे का ?

आज डोक्यात मेंदू नसलेल्या लोकांनी शिक्षण म्हणजे फक्त नोकरी मिळवून पैसे कमण्याचे माध्यम समजले आहे. परंतु शिक्षण म्हणजे केवळ आर्थिक विकास मुळीच नाही. शिक्षण म्हणजे वैद्विक व वैचारिक परिवर्तन म्हणजे शिक्षण म्हणजे जास्त मार्क्स घेऊन परिक्षा पास होणे मुळीच नाही. शिक्षण म्हणजे फक्त पैसा मिळण्यासाठी नोकरीच्या मागे धावने मुळीच नाही.

शिक्षण माणसाला वैचारिक परिपक्व आणि मानसिक समृद्ध करून मानसमध्ये नैतिकता व प्रामाणिकपणा भरते. शिक्षण माणसाला मानसिक गुलामीतून मुक्त करते, शिक्षण माणसाला समता व सामाजिक न्याय शिकवते,

शिक्षण माणसाला सर्वांसोबत माणसा सारखी वागणूक द्यायला शिकवते, शिक्षण माणसाला स्वतःचा सामाजिक विकास व आपल्या सोबत समाजाचा सामाजिक विकास करायला शिकवते. वरिल बाबी ज्यांच्या अंगी आहेत तो सुशिक्षित आणि त्याने जे आत्मसात केले ते शिक्षण होय.

आज आपण शाळा महाविद्यालयात जाऊन वाचलेल्या पुस्तकाला शिक्षण समजतो. आणि शाळा महाविद्यालयात जे पुस्तके वाचली जातात ती बहुतांशी फक्त मार्क्स मिळावे यासाठीच असतात. त्याचे गांभीर्य, आशय व कारण लोकांना कळतच नाही. एक दोन उदाहरणाद्वारे समजून घेतले तर लक्षात येईल.

पहिले उदाहरण विज्ञानाचे घेऊ कोणत्याही घडणाऱ्या घटनेला काही ना काही आधार नक्कीच असतो.

कोणतीही गोष्ट विना आधार घडत नाही. प्रत्येक घडणाऱ्या गोष्टीमागे कारण असते. आपण आज पेटवली तर ऑक्सिजन मिळतो म्हणून आग जळते, जळणाऱ्याही ऑक्सिजन आवश्यक आहे. हे उदाहरण जगात घडणाऱ्या प्रत्येक गोष्टीला लागू होते, वेगवेगळे सरायेने एकत्र आले तर

प्रत्येक आईवडील बालवयात मुलांचे सर्व हट्ट पूर्ण करतात. त्यांचे योग्य पालन पोषण करून लहानाचे मोठे करतात. वयात आल्यावर शाळेत नाव घालतात. त्यांना भरपूर पैसा ओतून चांगल्या कोचिंग क्लासेसला शिकायला पाठवतात. दहावी व बारावी पर्यंत त्यांना कोणतीच आर्थिक बाब कमी पडू देत नाहीत.

मुलांच्या सांगण्याप्रमाणे आईवडील त्यांना प्रत्येक वस्तू नेटाने पुरवतात. शाळेत जाण्यासाठी त्यांना भारी किंमतीचे हायफाय कपडे घेऊन देतात. चांगल्या किंमतीचा गणवेश घेऊन देतात. नियमित घालण्यासाठी महागड्या किंमतीचे कपडे विकत घेतात. शाळा लांब असेल तर मुलाला शाळेत जायला सायकल किंवा बाईक घेऊन देतात.

पैसा किती जाईल व किती राहील? याचा अंदाज देखील पालक लावत नाहीत. फक्त आपल्या मुलांनी भरपूर शिकावे आणि शासनाच्या मोठ्या पदावर विराजमान व्हावे असे प्रत्येक आई-वडिलांचे स्वप्न असते आणि ते स्वप्न सत्यात उतरवणे प्रत्येक मुलाचे कर्तव्य असते. ते कर्तव्य पार पाडण्यासाठी मुलांनी प्रयत्नांची पराकाष्ठा केली पाहिजे.

मुलांच्या सगळ्या शैक्षणिक व शारीरिक गरजा पूर्ण करण्यासाठी प्रत्येक पालक सक्षम असतात. पालक गरीब असोत किंवा श्रीमंत, ते मुलांच्या शैक्षणिक व शारीरिक गरजा पूर्ण करायला कधीच कमी पडत नाहीत.

त्यांना वाटते की, दहावी व बारावी झाल्यावर आपली मुले स्वतःच्या हिंमतीने कष्ट करून शिक्षणाला पैसा लावतील. शिक्षण घेत घेत काम देखील करतील. म्हणून प्रत्येक आईवडील आपल्या मुलांना दहावी व बारावीपर्यंत त्यांच्या शिक्षणाला मोकळ्या मनाने व सढळ हाताने पैसा लावतात. सावकाराचे कर्ज काढून म्हणा किंवा दागदागिने गहाण ठेवून म्हणा ते आपल्या मुलांच्या सर्व गरजा पूर्ण करण्यासाठी लागेल तेवढा पैसा लावतात.

काही मुले आपल्या परिस्थितीची जाण ठेवून अहोरात्र जोमाने अभ्यास करतात. नियमित वाचन व लेखन करू लागतात आणि चांगल्या गुणांनी प्रथम श्रेणीत उत्तीर्ण होतात. आता मुले मोठी झाल्यामुळे आई-वडिलांना वाटते की, पुढील उच्च शिक्षण मुलांनी स्वतःच्या हिंमतीवर शिकावे आणि स्वतःच्या पायावर उभे राहोवे. कमी भरतीला पैसा पुरवायला तर आम्ही आहोतच. असा मानस गरीब कुटुंबातील प्रत्येक आई-वडिलांचा असतो.

गरीब घरातील होतकळ मुले आपल्या परिस्थितीची जाणीव ठेवतात आणि स्वबळाने कष्ट करून शिक्षणाला पैसा लावतात. कारण त्यांना माहीत असते की आपल्याकडे आर्थिक उत्पन्नाचे कोणतेच साधन नाही.

मायबापाने लहानाचे मोठे होईपर्यंत म्हणजेच शालेय जीवन पूर्ण होईपर्यंत आपल्याला सांभाळले, मोलमजुरी करून शिक्षणाला पैसा लावला, आता मायबापाला आपण कुठवर कष्ट करू द्यायचे? त्यांना कुठवर पैसा मागायचा? त्यांच्या जीवावर आपण किती दिवस जगायचे? असे प्रश्न माय बापाच्या कष्टांची जाणीव असणाऱ्या होतकरू मुलाला नक्कीच पडतात.

पण खेदाची बाब अशी की, काही घरातील मुलांना आई-वडिलांच्या कष्टांची जाणीव नसते, आई-वडिलांचा जीवन संघर्ष कळत नसतो, घरातील आर्थिक परिस्थितीची जाणीव नसते, फक्त आई-वडिलांकडून पैसा घ्यायचा आणि त्या पैशावर मौजमजा करायची. शिक्षणाचा नावाखाली माय बापाकडून पैसा उकळणे आणि तो पैसा घ्यायनावर उधळणे हे आजकालच्या मुलांचे वैशिष्ट्य बनले आहे.

एक अतिशय गरीब कुटुंबात एका बापाला एक मुलगा व एक मुलगी असते. मुलगी समजदार व जाणकार असते. तिला आई-वडिलांच्या कष्टांची जाणीव असते. म्हणून ती पैशाचा उडवा कधीच करत नसते, तिचे राहणीमान एकदम साधे असते. पैसा जतनू कापणारे आणि मायबापाला घर कामात व शेती कामात मदत करणे हे त्या मुलीचे दैनंदिन काम असते. मुलगा मात्र चंगळवादी जीवनाचा शौकीन असतो. त्याला आई-वडिलांच्या कष्टांची जाणीव नसते. त्याला मायबापाचा जीवन संघर्ष माहित नसतो. त्याचे राहणीमान एकदम आलिशान असते.

मित्रांमध्ये राहणे, पाट्यां खाणे, दारू दोसणे, मटका लावणे आणि शिक्षणाच्या नावाखाली माय बापाकडून निघेल तेवढा पैसा उकळणे, हे त्याचे रोजचे काम असते. त्या मुलाचा बाप मात्र हमाली किंवा गजगार करून त्या कुटुंबाचा घर प्रपंच सांभाळायचा, केवळ कष्टाच्या बळावर मुलांचा शिक्षण शिकवायचा, त्यांना मागेल तेव्हा पैसा द्यायचा म्हणजे मुलांचे

मायबापाने आपल्याला कुठवर पोसायचे?

बुद्धभूषण चंद्रकांत कांबळे खंडाळी, ता.अहमदपूर जि. लातूर. 7498715661

म्हणतो की, पोरा माझ्याकडे काही जास्त पैसे नाहीत, फक्त हजार रुपयेच माझ्याकडे आहेत, आणि ते पैसे मी घराचा किराया देण्यासाठी ठेवले आहेत.

किरायादार रोज घरी येऊन पैसे मागत आहे. पैसे नसल्यामुळे मी त्याला देण्याचे टाळत आहे. माझ्याकडे असलेल्या हजार रुपयातील चारशे रुपये तुला देतो. बाकीच तू कोणाकडून तरी मागून घे, असे वडील म्हणतात पण तो मुलगा चारशे रुपये घ्यायला तयार नसतो.

तो बापाला शिऱ्या घालतो, तुम्ही माझ्यासाठी काय केले, असे म्हणतो. तुम्हाला पैसे देता येत नसतील तर तुम्ही मला पैदा का केले? दहा लोकांमध्ये बापाच्या कॉलरला धरून बापाला धक्के देत बोलतो आणि बापाच्या खिशात असलेले हजार रुपये काढून घेतो... काही वेळातच तो किरायादार बापाकडे किराया मागायला येतो आणि त्याला पैसे मागतो, तेव्हा बापाला काय बोलावे हेच कळत नाही, किरायासाठी ठेवलेले पैसे मुलगा हिसकावून घेऊन गेला हो मालक!

म्हणून बाप त्या किरायादाराला सांगतो. किरायादार मात्र काहीच ऐकून घ्यायला तयार नसतो. माझे पैसे आताच्या आत्ताच मला द्या नाहीतर रूम खाली करा असे बजावून सांगतो...बापाला खूप टेशना येते मुलाने केलेला अपमान आणि किरायादारने बोललेले शब्द त्याच्या मनावर आघात करतात. तो एका झाडाखाली बसून दहाडस पडतो आणि त्याला आपण मुलाला जन्म दिल्याचा राखताय वाटतो. आपण मुलाला जन्म देऊन काय गुन्हा केला? मुलाला जन्म देण्याचा मोबदला मुलाने असा द्यायचा का?

त्या किरायादाराची यात तेवढी चुकी नसते, तो किरायादार खूप दिवसांपासून आपला थकीत किराया मागत होता पण वडील पैसे नसल्यामुळे किराया देण्यास टाळखट करत होते. पण मुलाची मात्र यात खूप मोठी चूक असते. मुलाने जन्मदात्या बापाला असे अपमानास्पद बोलून व कॉलरला धरून धक्के देणे हे खरंच माणुसकीला अशोभनीय कृत्य आहे. बापाने जन्म दिला म्हणून मरंपर्यंत बापानेच मुलाला पोसायचे का? हे कोणत्या पुस्तकात लिहिले आहे? कोणत्या संताने, महापुरुषाने व तत्त्ववेत्त्याने सांगितले आहे का?

मुलगा कर्तावतां होईपर्यंत मुलाचा सांभाळ करणे, त्याला दहावीपर्यंत शिक्षणाला पैसा लावणे हे बापाचे कर्तव्य असते. कारण दहावीपर्यंत मुले तेवढे सक्षम झालेले नसतात. पण पुढील उच्च शिक्षण स्वतःच्या जीवावर शिकणे हे मुलाचे कर्तव्य असते. कारण तेव्हा मुले सक्षम होतात आणि कोणतेही महनतीचे काम करू शकतात. हे सगळ्या मुलांनी लक्षात घ्यायला हवे.

पण मुलगा लग्नाच्या वयाचा झाला, कोणतेही काम करण्यास सक्षम झाला, त्याला दुनियादारी कळू लागली, त्याला चांगल्या वाईटांची जाणीव होऊ लागली, तरीही मुलाला बापानेच सांभाळायचे असते का?

सांगायचा मुद्दा म्हणजे मुले जसजसे लहानाचे मोठे होत जातात, तसतसे आईवडिलां शरीराने थकत जातात. तेव्हा मुलांनी आई-वडिलांचा सांभाळ करणे, हे प्रत्येक मुलाचे परम कर्तव्य असते पण हल्ली सगळे उलटंच होऊन बसले आहे. मुलांचे लग्न झाले तरीही आईवडील त्यांना जगवताना दिसत आहेत. आता तुम्हीच सांगा मित्रांनो मायबापाने तुम्हाला कुठवर पोसायचे?

पुढवीवर असे कितीतरी मोठी माणसे होऊन गेली त्यांनी स्वतः कष्ट करून शिक्षण घेतले आणि जगाच्या इतिहासात आपले नाव सुवर्ण अक्षरांनी लिहिण्यास भाग पाडले. स्वतः कष्ट करून शिक्षण घेणारे व आपल्या आई वडिलांना सांभाळणारे कितीतरी लोक या जगावर यशस्वी झाल्याचे दिसून येते.

आपल्याला बिरदेवर डोने या मेंढपाळ मुलाचे उदाहरण देता येईल. हा बिरदेवर डोने अतिशय गरीब कुटुंबातील मुलगा होता. तो दिवसभर मेंढ्या राखत अभ्यास करायचा.. आज तो बिरदेवर डोने आयपीएस अधिकारी झाला आहे...त्याची प्रेरणा घेऊन आपण देखील तशी वाटचाल करावी.

हट्ट पुरवण्यात तो कधीच कमी पडायचा नाही. एके दिवशी तो बाप एका कंपनीत हमालीचे काम करत होता. तो एका ट्रॅक्टरमधील च्यारीचे पोते खाली उतरवायचे काम करत असताना ज्या बापाचा मुलगा त्याच्याकडे आला आणि त्याने बापाकडे पैसे मागण्याचा तगादा लावला.

आज माझा वाढदिवस आहे, आणि मला माझ्या मित्रांना पार्टी द्यायची आहे, त्यासाठी मला काही पैसे हवे आहेत, तुम्ही मला द्या, तो मुलगा अशी मागणी आपल्या बापाकडे घालतो. तेव्हा बाप

म्हणतो की, पोरा माझ्याकडे काही जास्त पैसे नाहीत, फक्त हजार रुपयेच माझ्याकडे आहेत, आणि ते पैसे मी घराचा किराया देण्यासाठी ठेवले आहेत.

किरायादार रोज घरी येऊन पैसे मागत आहे. पैसे नसल्यामुळे मी त्याला देण्याचे टाळत आहे. माझ्याकडे असलेल्या हजार रुपयातील चारशे रुपये तुला देतो. बाकीच तू कोणाकडून तरी मागून घे, असे वडील म्हणतात पण तो मुलगा चारशे रुपये घ्यायला तयार नसतो. तो बापाला शिऱ्या घालतो, तुम्ही माझ्यासाठी काय केले, असे म्हणतो. तुम्हाला पैसे देता येत नसतील तर तुम्ही मला पैदा का केले? दहा लोकांमध्ये बापाच्या कॉलरला धरून बापाला धक्के देत बोलतो आणि बापाच्या खिशात असलेले हजार रुपये काढून घेतो... काही वेळातच तो किरायादार बापाकडे किराया मागायला येतो आणि त्याला पैसे मागतो, तेव्हा बापाला काय बोलावे हेच कळत नाही, किरायासाठी ठेवलेले पैसे मुलगा हिसकावून घेऊन गेला हो मालक!

म्हणून बाप त्या किरायादाराला सांगतो. किरायादार मात्र काहीच ऐकून घ्यायला तयार नसतो. माझे पैसे आताच्या आत्ताच मला द्या नाहीतर रूम खाली करा असे बजावून सांगतो...बापाला खूप टेशना येते मुलाने केलेला अपमान आणि किरायादारने बोललेले शब्द त्याच्या मनावर आघात करतात. तो एका झाडाखाली बसून दहाडस पडतो आणि त्याला आपण मुलाला जन्म दिल्याचा राखताय वाटतो. आपण मुलाला जन्म देऊन काय गुन्हा केला? मुलाला जन्म देण्याचा मोबदला मुलाने असा द्यायचा का?

त्या किरायादाराची यात तेवढी चुकी नसते, तो किरायादार खूप दिवसांपासून आपला थकीत किराया मागत होता पण वडील पैसे नसल्यामुळे किराया देण्यास टाळखट करत होते. पण मुलाची मात्र यात खूप मोठी चूक असते. मुलाने जन्मदात्या बापाला असे अपमानास्पद बोलून व कॉलरला धरून धक्के देणे हे खरंच माणुसकीला अशोभनीय कृत्य आहे. बापाने जन्म दिला म्हणून मरंपर्यंत बापानेच मुलाला पोसायचे का? हे कोणत्या पुस्तकात लिहिले आहे? कोणत्या संताने, महापुरुषाने व तत्त्ववेत्त्याने सांगितले आहे का?

मुलगा कर्तावतां होईपर्यंत मुलाचा सांभाळ करणे, त्याला दहावीपर्यंत शिक्षणाला पैसा लावणे हे बापाचे कर्तव्य असते. कारण दहावीपर्यंत मुले तेवढे सक्षम झालेले नसतात. पण पुढील उच्च शिक्षण स्वतःच्या जीवावर शिकणे हे मुलाचे कर्तव्य असते. कारण तेव्हा मुले सक्षम होतात आणि कोणतेही महनतीचे काम करू शकतात. हे सगळ्या मुलांनी लक्षात घ्यायला हवे.

पण मुलगा लग्नाच्या वयाचा झाला, कोणतेही काम करण्यास सक्षम झाला, त्याला दुनियादारी कळू लागली, त्याला चांगल्या वाईटांची जाणीव होऊ लागली, तरीही मुलाला बापानेच सांभाळायचे असते का?

सांगायचा मुद्दा म्हणजे मुले जसजसे लहानाचे मोठे होत जातात, तसतसे आईवडिलां शरीराने थकत जातात. तेव्हा मुलांनी आई-वडिलांचा सांभाळ करणे, हे प्रत्येक मुलाचे परम कर्तव्य असते पण हल्ली सगळे उलटंच होऊन बसले आहे. मुला

विधीमंडळ अधिवेशन

सचिवांना बांधून सभागृहात आणा

सुधीर मुनगंटीवार यांची विधानसभेत मागणी

■ **महासागर प्रतिनिधी**
मुंबई, दि. १ :
विधिमंडळाच्या पावसाळी अधिवेशनाच्या दुसऱ्या दिवशी आज शेतकऱ्यांच्या मुद्यावरून सत्ताधारी व विरोधकांत चांगलीच शाब्दिक चकमक उडाली. त्यात काँग्रेस सदस्य नाना पटोले यांच्यावर एका दिवसाची निलंबनाची कारवाई करण्यात आली.

पण त्यानंतर सभागृहात उच्चपदस्थ प्रशासकीय अधिकार्यांना पकडून सभागृहात आणण्याची मागणी करण्यासंबंधीचा एक वेगळाच प्रसंग घडला. सत्ताधारी पक्षाच्या ज्येष्ठ सदस्य सुधीर मुनगंटीवार यांनी स्वतः ही मागणी केली. त्यामुळे तालिका अध्यक्षानाही यासंबंधी शासनाला योग्य ते निर्देश द्यावे लागले.

त्याचे झाले असे की, मंगळवारी दुपारी २ च्या सुमारास विधानसभेत महाराष्ट्र विधिमंडळ नियम २९३ नुसार महत्त्वाच्या सार्वजनिक मुद्यांवर चर्चेचा प्रस्ताव मांडण्यात आला. सभागृहातील जवळपास ५० सदस्यांनी हा प्रस्ताव मांडला. पण या प्रस्तावावर चर्चा सुरू होण्यापूर्वीच माजी मंत्री सुधीर मुनगंटीवार यांनी वरिष्ठ सनदी अधिकार्यांच्या सभागृहातील अनुपरिस्थितीचा मुद्दा सभागृहात उपस्थित केला.

सुधीर मुनगंटीवार म्हणाले, सभागृहात चर्चा सुरू असताना संबंधित खात्याच्या सचिवांनी उपस्थित राहणे आवश्यक असते. २९३ ची चर्चा राज्याच्या प्रगतीसाठी आवश्यक असते. आणून सुखी, समृद्ध, प्रगत, पुरोगामी व सुधारणावादी महाराष्ट्र घडवण्यासाठी २९३ ची चर्चा प्रस्तावित केली. पण या चर्चेला विभागाचा एकही सचिव उपस्थित नाही. मंत्री त्यांच्या विभागाच्या कामात व्यग्र असू शकतात. पण विभागाचा एकही सचिव सभागृहात का बसत नाही? मी १९९५ पासून आमदार आहे. तेव्हा विभागाचे सचिव अशा महत्त्वाच्या चर्चेला यायचे. तालिका अध्यक्ष म्हणून तुम्हाला (चेतन तुपे) एक संधी मिळाली आहे. या राज्याची शताब्दी साजरी होईल, तेव्हा तुमचे नावही तिथे आदराने घेता यावे यासाठी तुम्ही २९३ च्या चर्चेला सचिवांनी यायला हवे असे आदेश द्या. त्यानंतरही सचिव बसत नसतील, तर ब्रिटनच्या संसदेत अशा अधिकाऱ्यांना सचिव बसत नसतील, तशी काही परवानगी आपल्याला देता येईल का? हे पाहा. यातून तुमचे नाव सुवर्णाक्षरींनी लिहून घ्या. पुन्हा ही संधी येणार नाही, असे मुनगंटीवार तालिका अध्यक्षाना उद्देशून म्हणाले.

सुधीर मुनगंटीवार यांच्या या मागणीचे सत्ताधारी शिवसेनेचे आमदार अर्जुन खोतकर यांनी समर्थन केले. ते म्हणाले, २९३ चा विषय जवळपास ५० ते ६० आमदारांनी दिला आहे. मुंबईसह संपूर्ण राज्याच्या विकासाचे व्हिजन त्यात आहे. आज अशी उदासीनता असेल तर राज्याचे प्रश्न कसे मार्गी लागतील? सुधीर मुनगंटीवार यांनी सचिवांना बांधून आणण्याचा विचार मांडला. तसे काही करता येते का पाहा, असे खोतकर म्हणाले.

सुधीर मुनगंटीवार व अर्जुन खोतकर यांचा हा रोष एकल्यानंतर तालिका अध्यक्षानी लगेचच शासनाला योग्य ते निर्देश दिले. ते म्हणाले, सभागृहात ही गॅलरी अदृश्य असली तरी, विषय व सभासदांच्या भावना गांभीर्याने घेऊन शासनाने यासंबंधी योग्य ती कारवाई करावी. अनेकदा हे अधिकारी टीव्हीवर सगळे कामकाज पाहतात. गरज असेल तर त्यांचे टीव्ही बंद करा. त्यामुळे त्यांना सभागृहात येण्याची सवय लागेल, असे ते म्हणाले.

महसूल राज्यमंत्री योगेश कदम वाळू चोर

विधान परिषदेच्या पटलावर अनिल परब यांचा आरोप

■ **महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १ :**
राज्याचे गृह तथा महसूल राज्यमंत्री योगेश कदम हे वाळू चोर असल्याचा गंभीर आरोप शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाचे आमदार अनिल परब यांनी मंगळवारी विधान परिषदेत बोलतांना केला. या प्रकरणी त्यांनी योगेश कदम यांच्या चोरीचे ठोस पुरावे आपल्याकडे असल्याचा दावा केल्यामुळे या प्रकरणाचे गांभीर्य वाढले आहे. दरम्यान, राज्याचे महसूल मंत्री चंद्रशेखर बावनकुळे या प्रकरणी कदम यांच्यावर कारवाई करणार का? असा सवालही त्यांनी या प्रकरणी उपस्थित केला आहे. या आरोपावरून खडाजंगी सुद्धा उडाली.

आमदार आणि मंत्र्यात निधीवाटपावरून वाद

■ **महासागर प्रतिनिधी**
मुंबई, दि. १ :
भाजपचे आमदार विनोद अग्रवाल आणि शिवसेना शिंदे गटाचे माजी भरत गोगावले यांच्यात निधीवाटपावरून विधान भवन परिसरात वाद झाल्याचे समोर आले आहे. अग्रवाल यांनी आमच्या मतदारसंघात निधी मिळवून देत नसल्याचे भरत गोगावले यांना सांगितले तेव्हा थोडा वाद निर्माण झाला होता. विशेष म्हणजे शिंदे गटाकडूनच निधी मिळत नसल्याचा

आरोप केला जातो, परंतु इथे भाजपकडूनच शिंदे गटाच्या

हत्या प्रकरण फास्ट ट्रॅक कोर्टात

गृहराज्यमंत्र्यांची घोषणा

■ **महासागर प्रतिनिधी**
मुंबई, दि. १ :
मुंब्रा येथे अल्पवयीन मुलीवर झालेला बलात्कार आणि तिची निवृण हत्या ही घटना अत्यंत हृदयद्रावक असून, या प्रकरणात दोषींवर कठोर कारवाई केली जाईल, अशी ग्वाही गृहराज्यमंत्री योगेश कदम यांनी मंगळवारी विधानसभेला दिली.

या गुन्हाचा तपास जलदगतीने पूर्ण करून पीडितेला न्याय मिळावा, यासाठी हे प्रकरण गृहराज्यमंत्री योगेश कदम फास्ट ट्रॅक न्यायालयात चालवण्यात येईल, असे ते प्रश्नोत्तराच्या तासात बोलतांना म्हणाले. याबाबत सदस्य देवयानी फरादे यांनी प्रश्न उपस्थित केला होता. त्यावर कदम म्हणाले, सदर गुन्हातील आरोपीस अटक करण्यात आली असून त्याच्याविरुद्ध न्यायालयात दोषारोपपत्र दाखल केले आहे. सध्या आरोपी न्यायालयीन कोठडीत आहे. फॉरेन्सिक तपास अहवाल निश्चित वेळेत प्राप्त व्हावा, यासाठी संबंधित यंत्रणांना आवश्यक त्या सूचना देण्यात येणार आहेत.

निकृष्ट दर्जाचा शालेय पोषण आहार

एकनाथ खडसे म्हणाले, राज्यभरात सर्वत्र भेसळ, झुरळ निघणे, अशा घटना घडत आहेत. शालेय पोषण आहारात असे आढळून येते. तक्रार केल्यानंतर नोंद घेतली जात नाही. तक्रारीची नोंद घेण्यासाठी एखादा क्रमांक असावी. अत्यंत निकृष्ट दर्जाचे पोषण आहार हे राज्य सरकारकडून दिले जात आहे. शालेय पोषण आहाराचे जे कोणी ठेकेदार असतील त्यांचे लोपोबंध मोठे असतात, म्हणून कारवाई देखील करायला कोणी धजावत नाही.

सदोष मनुष्यवधाचा गुन्हा दाखल करा - दानवे

विरोधी पक्षनेते अंबादास दानवे म्हणाले, रविंद्र चव्हाण जेव्हा सार्वजनिक बांधकाम मंत्री त्यांचे एक पत्र आहे माझ्याकडे. यात राज्यमंत्री ५५ इंदोरी ते कुंडमळा रस्ता ग्रामीण मार्ग ३१ असे त्यांनी पत्रात लिहिले आहे आणि आताचे मंत्री म्हणतात ते आमचे नाही. राज्यमार्ग ग्रामपंचायतीच्या अंतर्गत येतो का? इथे खबरदारी घेतली गेली नाही. अधिकाऱ्यांना का पाठीशी घालतात? तुम्ही जबाबदारी नाकारत आहात. यात सदोष मनुष्यवधाचा गुन्हा दाखल झाला पाहिजे, जीव काय स्वस्त आहे का? जो दोषी असेल त्याच्यावर कारवाई करा, अशी मागणी अंबादास दानवे यांनी केली.

राजकीय हत्या - अहिर

शिवसेना ठाकरे गटाचे सचिन अहिर यांनी कुंडमळा घटनेवरून सरकारवर गंभीर आरोप केलेत. ते म्हणाले, माझ्याकडे मंत्र्यांचे ११ जुलै २०२४ चे पत्र आहे. त्यात या ब्रिजसाठी ८० हजार कोटींची तरतूद करण्यात आली आहे. मग का नाही या ब्रिजचे काम सुरू झाले? पण तुम्ही आता सांगत आहात की आमची बोर्ड लावले. हे मृत्यू नाही, ही हत्या आहे.

मंत्र्यांवर निधी मिळत नसल्याची तक्रार केली आहे.

बनावट शालार्थ आयडी घोटाळ्याची एसआयटी चौकशी

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. १ :

नागपूरसह संपूर्ण राज्यात गाजत असलेल्या बनावट शालार्थ आयडी घोटाळ्याची या विषयाची समज आणि ज्ञान असणाऱ्या वरिष्ठ आयएसएस तसेच आयपीएस अधिकार्यांची एसआयटी स्थापन करून चौकशी करण्यात येईल, अशी घोषणा शिक्षणमंत्री ददा भुसे यांनी मंगळवारी विधानसभेत केली.

शिक्षण देणे हे पुण्याचे काम आहे. परंतु दुदैवाने शिक्षण विभागातच सर्वात जास्त भ्रष्टाचार होतो, असा घणाघाती आरोप भाजप आमदार प्रवीण दटके यांनी विधानसभेत शिक्षणमंत्री ददा भुसे यांना धारेवर धरताना केला. त्याला उत्तर देताना ददा भुसे यांनी नागपूर विभागात बनावट शालार्थ आयडीचा वापर करून काही चुकीचे प्रकार झाले आहे, हे मान्य केले.

ते म्हणाले, या संदर्भात चौकशीसाठी पोलिस विभागाची एसआयटी स्थापन केली आहे. शालेय शिक्षण विभागाच्या वरिष्ठ अधिकाऱ्यांच्या माध्यमातून समांतर तपास सुरू आहे. आतापर्यंत १९ जणांवर फौजदारी कारवाई झालेली आहे. शालेय शिक्षण

मालवाहतूक आणि शालेय बस संघटनांचा ई-चलन कारवाईविरोधात संप

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १ :

राज्यातील ई-चलन कार्यप्रणालीच्या माध्यमातून सुरू असलेल्या अन्यायकारक दंडात्मक कारवाई विरोधात मालवाहतूक आणि शालेय बस संघटनांनी आक्रमक भूमिका घेतली आहे. या पार्श्वभूमीवर राज्यभर चक्का जाम आंदोलनाची हाक देण्यात आली आहे.

मालवाहतूक संघटनांनी मंगळवार, १ जुलैपासून संपाला सुरुवात केली असून राज्यातील सर्व जिल्ह्यांतून या आंदोलनात सहभागी होण्याचे आवाहन करण्यात आले आहे. त्यानंतर बुधवार, २ जुलै रोजी शालेय बस संघटनांनी संप पुकारला आहे. या संपात अन्यायकारक वस्तूंचा पुरवठा करणाऱ्या वाहनधारकांसह दररोज विद्यार्थ्यांना ने-आण करणाऱ्या बसचालकांचा मोठा सहभाग राहण्याची

बाळासाहेबांच्या स्मारकाचा मार्ग मोकळा

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. १ :

मुंबईच्या दादर येथील महापौर बंगल्यातील शिवसेनाप्रमुख बाळासाहेब ठाकरे यांच्या स्मारकाचा मार्ग आता मोकळा झाला आहे. स्मारकाच्या निर्माणाला २०१७ साली विविध याचिकांद्वारे आव्हान देण्यात आले होते. परंतु, या याचिका उच्च न्यायालयाने फेटाळून लावल्या असून स्मारकाचा मार्ग मोकळा झाला आहे. मुंबई उच्च न्यायालयाचे मुख्य न्यायमूर्ती आलेक आराधे आणि न्यायमूर्ती संदीप मारणे यांच्या खंडपीठाने या याचिका फेटाळल्या आहेत. मागील ८ वर्षांपासून आव्हान देणाऱ्या याचिका प्रलंबित होत्या. माहिती अधिकार कार्यकर्ते भगवानजी रयानी, जनमुक्ती मोर्चा संस्थेचे अध्यक्ष मानव जोशी तसेच पंकज राजमाची यांनी स्वतंत्र याचिकेद्वारे बाळासाहेबांच्या स्मारकाला आव्हान दिले होते.

विदर्भातील नऊ जिल्ह्यांत पावसाची मोठी तूट

■ महासागर प्रतिनिधी

नागपूर, दि. १ :

राज्यातील बहुतांश भागात दमदार पावसाने हजेरी लावली असली तरी विदर्भातील अनेक जिल्ह्यांत अद्यापही दमदार पावसाने पाठ फिरवली असल्याचे चित्र आहे. नागपूर प्रादेशिक विभागाने दिलेल्या माहितीनुसार गेल्या १ जून ते ३० जून या कालावधीत विदर्भातील ९ जिल्ह्यांमध्ये जून महिन्याच्या सरासरी पावसापेक्षा कमी पाऊस झाला आहे. त्यात फक्त बुलढाणा आणि वाशिम या दोनच जिल्ह्यात जून महिन्याची सरासरी ओलांडली गेली आहे.

१ ते ३० जून या कालावधीत विदर्भात एकूण १७५ मिलिमीटर पावसाची नोंद होते. मात्र यंदा केवळ १५५ मिलिमीटर पावसाचीच नोंद झाली आहे. त्यातल्या त्यात सर्वात कमी पाऊस नागपूर जिल्ह्यात झाला असून सरासरी १७३ मिलिमीटर पावसाच्या तुलनेत फक्त ९८ मिलिमीटर पावसाची नोंद झाली आहे. म्हणजेच पावसाची तूट ४४% इतकी आहे.

भंडारा जिल्ह्यात १८७ मिलिमीटर पावसाच्या तुलनेत फक्त १११ मिलिमीटर पावसाची नोंद झाली आहे. म्हणजेच ही पावसाची तूट ४०% इतकी आहे. अमरावती जिल्ह्यात १५० मिलिमीटर पावसाच्या तुलनेत फक्त १०० मिलिमीटर पाऊस झाला आहे. म्हणजे पावसाची तूट झाली आहे ३३% गोंदिया जिल्ह्यात १९६ मिलिमीटर सरासरी पावसाच्या तुलनेत फक्त १३५ मिलिमीटर पावसाची नोंद झाली आहे. इथे पावसाची तूट ३०% आहे.

वर्धा जिल्ह्यात १७० मिलिमीटर पावसाच्या तुलनेत १३५ मिलिमीटर पावसाची नोंद झाली आहे. चंद्रपूर, गडचिरोली, यवतमाळ आणि अकोला या चार जिल्ह्यात पाऊस समाधानकारक झाला असून बुलढाणा आणि वाशिम या दोन जिल्ह्यात जून महिन्याची पावसाची सरासरी ओलांडली गेली.

शालेय शिक्षण मंत्री ददा भुसे यांची घोषणा; आयएसएस, आयपीएस अधिकाऱ्यांचा समावेश

विभागातील संचालक (योजना) यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती नेमली आहे. चौकशीत दोषी आढळणाऱ्या सर्वांवर कायद्या प्रमाणे कारवाई निश्चितपणे केली जाईल, असे भुसे यांनी सांगितले.

नागपूरमध्ये शिक्षक भरती घोटाळा गाजत आहे. दिवंगत शिक्षणाधिकारी सोमेश्वर नेताम यांच्या बोगस सद्भा घेऊन २०१२ ते २०१९ दरम्यान काही शिक्षकांची भरती करण्यात आली. कोरोना नंतर या शिक्षकांना स्थायी दाखवण्यात येऊन त्यांचे त्या वर्षाचे एरीयस व पगार काढण्यात आले. शिक्षण विभागातील सर्वांनीच हे पैसे वाटून घेतल्याचे दटके म्हणाले.

या प्रकरणात फौजदारी गुन्हे दाखल करण्यात आले आहे काय? यात नेमण्यात आलेल्या सगळ्यांची तपासणी करणार आहात काय? बोगस शिक्षकांचे देण्यात आलेले पगार वसूल करणार आहात काय? शासनाने नेमलेल्या समितीचे अध्यक्ष तीन वेळा बदलले. कारण तीघांवरही गुन्हे दाखल

झाले. तर त्यातील दोघांना अटक झाली. त्यामुळे समितीवर या विषयाची समज असणारे योग्य अधिकारी नेमणार काय? असा प्रश्नांचा भडीमार दटके यांनी केला. राज्यात बनावट शालार्थ आयडीचे प्रस्ताव मान्य करीत २७०० शिक्षक नेमले आहेत.

यावर आरोप निश्चित केले आहे काय? याच्या चौकशीसाठी नेमलेल्या एसआयटीत या विषयाची समज असणारे अधिकारी आहेत का? नुसता नागपूर विभागच नव्हे तर महाराष्ट्रातील इतरही विभागांमध्ये झालेल्या शालार्थ आयडी घोटाळ्याची चौकशी करणार आहात काय? असे अनेक सवाल आमदार दटके यांनी केले.

या प्रकरणाचा छडा लागत नाही तोपर्यंत नागपूर विभागातील कोणत्याही अधिकाऱ्याची उपसंचालक म्हणून नियुक्ती करण्यात येऊ नये. नागपूर विभागातील प्राथमिकसह माध्यमिक शिक्षण विभागातील कर्मचाऱ्या बदलले नाहीतर हा घोटाळा थांबणार नाही असे दटके म्हणाले. आज नागपूर शिक्षण उपसंचालक कार्यालय, वेतन पथकातील एकही अधिकारी भीतीपोटी काम करायलाच तयार नाही. अनेकांनी बहुतांश जणांनी अटकपूर्व जामिनासाठी अर्ज केले आहेत, काहींना मिळाले आहे. मिळाले नाही ते फरार आहेत, याकडे दटके यांनी लक्ष वेधले.

अनियंत्रित कार झाडाला धडकली दोघांचा जागीच मृत्यू

दोघे गंभीर जखमी

■ महासागर प्रतिनिधी

गोंदिया, दि. १ :

जिल्ह्यात देवरी तालुक्यातील चिचगडकडून भरधाव वेगात येणाऱ्या अनियंत्रित कारने रस्त्यालगत असलेल्या बीजाच्या झाडाला जोरात धडक दिली. त्यामुळे कारमधील दोन जण जागीच ठार झाले, तर एक जण गंभीर जखमी झाला.

मंगळवार १ जुलै रोजी पहाटे

साडेचारच्या सुमारास देवरी तालुक्यातील परसटोला शिवारात ही घटना घडली. अपघात इतका भीषण होता की, गॅस वेल्व्हिंगने कटिंग करून मृतास व जखमीस कारचा बाहेर काढावे लागले. राजा भारती (वय ३५), सोहेल शेख (वय ३२) असे या अपघातातील मृताचे नाव आहे. तर सलमान शेख (वय २५) असे गंभीर जखमी झालेल्या तरुणाचे नाव आहे. अपघातात कारची धडक इतकी जबर होती की, कार पूर्ण चक्काचूर झाली. पहाटेची घटना असल्यामुळे तीन तासांनंतर मदत मिळाली.

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार देवरी शहरातील तीन तरुण कारने (सी. जी. ०८ आर ६२५५) देवरी चिचगड मार्गावरून देवरीकडे येत होते. चालकाचे परसटोला शिवारातील वन विभागाच्या

नाक्याजवळ स्टॅरिंगवरील नियंत्रण सुटले. त्यामुळे कार रस्त्यालगत असलेल्या बीजाच्या झाडाला जाऊन धडकली.

या अपघातात कार चालक व चालकाच्या शेजारच्या सिटवर बसलेला तरुण जागीच ठार झाले. मागच्या सिटवर बसलेला तरुण समोरच्या व मागच्या सिटमध्ये अडकला. मृत व जखमी देवरीचेच रहिवासी आहेत.

अपघातात सलमान शेख या तरुणाचे पायाचे हाड मोडले. देवरी शहरालगत अपघात झाल्याने पोलीस तसेच नागरिकांनी तात्काळ घटनास्थळी धाव घेतली. घटनास्थळी गोळा झालेल्या नागरिकांनी कारमधील लोकांना बाहेर काढण्यासाठी शर्तीचे प्रयत्न केले. मात्र, त्यांना बाहेर काढता येत नव्हते. त्यामुळे गॅस वेल्व्हिंगने कटिंग करून, मृतास व जखमीस पोलीस कर्मचारी व नागरिकांनी बाहेर काढले. जखमींना १०८ रुग्णवाहिकेने रुग्णालयात दाखल करण्यात आले.

महासागरचे मुख्य संपादक

मा. श्री. श्रीकृष्ण चांडक

यांना ७७ व्या वाढदिवसा निमित्त

विजयराव म. गाखरे

अध्यक्ष पवार जनजागृती मंच

शुभम गुंडतवार

सौ. सरीता वि. गाखरे

माजी जि.प. अध्यक्ष,

राष्ट्रीय महिला अध्यक्षा, जि.प. अमोसिएशन

महिला कार्याध्यक्ष, अ.भा.प. महासंघ

राज्य महिला समन्विका एम.आय.टी.

सौजन्य :

कार्यकारी अभियंता बांधकाम विभाग, जि. प. वर्धा

भास्कर जाधव यांचा घणाघात

■ महासागर प्रतिनिधी

मुंबई, दि. १ :

शिवसेना उद्धव बाळासाहेब ठाकरे पक्षाचे आमदार भास्कर जाधव यांनी भाजप खासदार तथा माजी केंद्रीय मंत्री नारायण राणे तथा त्यांचे सुपुत्र नीतेश राणे यांच्यावर तिखट हल्ला चढवला आहे.

नारायण राणे हा एहसान फहामोश अर्थात कृतघ्न असा माणूस आहे. मनसे नेते प्रकाश महाजन यांनी त्यांना त्यांची जागा दाखवून दिली आहे. राणे कुटुंबाची

राज व उद्धव ठाकरे यांनी 5 जुलै रोजी मुंबईत विजयी मेळावा घेण्याची घोषणा केली आहे. या पार्श्वभूमीवर नारायण राणे यांनी उद्धव ठाकरे यांच्यावर टीका केली आहे. या पार्श्वभूमीवर भास्कर जाधव यांनी राणे यांच्यावर जोरदार पलटवार केला आहे.